Suvestinė redakcija nuo 2014-11-01 iki 2016-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. 113-4831; Žin. 2011, Nr.148-0, i. k. 109301MISAK00D1-546

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2009 m. rugsėjo 16 d. Nr. D1-546
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 1997, Nr. 112-2824; 2006, Nr. 57-2025) 9 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 3 dalimi ir įgyvendindamas 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 2 tomas, p. 26), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L 311, p. 1), 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL 2010 L 334, p. 17) nuostatas:

Preambulės pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

1. T v i r t i n u Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatus (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo programos, parengtos iki šiuo įsakymu patvirtintų Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų įsigaliojimo, galioja iki juose nustatytos galiojimo datos, išskyrus šio įsakymo 2.2 punkte nurodytą išimtį;

2.2. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo programos, kuriose numatytas poveikio aplinkos orui monitoringas, galioja iki 2010 m. gruodžio 31 d.;

2.3. šiuo įsakymu patvirtinti Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

3. P a v e d u Aplinkos ministerijos struktūriniams padaliniams, įstaigoms prie Aplinkos ministerijos ir kitoms Aplinkos ministerijai pavaldžioms valstybės institucijoms iki 2010 m. sausio 1 d. atsižvelgiant į šio įsakymo 1 punktu patvirtinus Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatus pagal kompetenciją peržiūrėti galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymą, ir prireikus parengti šių teisės aktų pakeitimo projektus, kad nuostatos būtų suderintos su Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais, ir nustatyta tvarka šiuos pakeitimus teikti tvirtinti įgaliotoms institucijoms ar aplinkos ministrui.

APLINKOS MINISTRAS GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato ūkio subjektus, privalančius vykdyti ūkio subjektų aplinkos monitoringą, ūkio subjektų aplinkos monitoringo tikslus, monitoringo programos turinį, jos rengimo, derinimo tvarką, monitoringo vykdymą, tyrimų ir matavimų kokybės užtikrinimą ir kontrolę, monitoringo duomenų ir informacijos rinkimą, saugojimą ir teikimą.

2. Nuostatai netaikomi ūkio subjektams, teisės aktų nustatyta tvarka vykdantiems genetiškai modifikuotų organizmų (ir jų naudojimo), kvapų, triukšmo, vibracijos monitoringą.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

3.1. ūkio subjektų technologinių procesų monitoringas – teisės aktų nustatyta tvarka stacionariuose ūkio subjektų eksploatuojamuose įrenginiuose vykstančių technologinių procesų parametrų, galinčių turėti įtakos teršalų išmetimui, energijos panaudojimo efektyvumui ir atliekų susidarymui, matavimai;

3.2. ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringas – teisės aktų nustatyta tvarka atliekami nuolatiniai ar nenuolatiniai teršalų (įskaitant ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų), išmetamų/išleidžiamų iš stacionarių taršos šaltinių į aplinką, kiekio bei parametrų tyrimai, matavimai ir/ar skaičiavimai;

3.3. ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringas – teisės aktų nustatyta tvarka atliekami aplinkoje teršalų kiekio bei parametrų nuolatiniai ar nenuolatiniai tyrimai, matavimai, poveikio gamtinei aplinkai vertinimas bei prognozavimas ar teršalų sklaidos aplinkoje modeliavimas, vertinimas bei prognozavimas;

3.4. nuolatiniai matavimai – tai iš stacionarių taršos šaltinių į aplinką išmetamų/išleidžiamų teršalų kiekio ar aplinkoje esančių teršalų kiekio bei parametrų matavimai, kurie atliekami nepertraukiamai;

3.5. nenuolatiniai matavimai – tai tam tikru periodiškumu atliekami iš stacionarių taršos šaltinių į aplinką išmetamų/išleidžiamų teršalų kiekio ar aplinkoje esančių teršalų kiekio bei parametrų matavimai;

3.6. ūkio subjektų aplinkos radiologinis monitoringas – branduolinės energetikos objekto taršos ir jo aplinkos monitoringas arba įmonių, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, mokslo ir mokymo įstaigų, valstybės valdymo ir savivaldos institucijų, vykdančių veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kuriai vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka reikalinga licencija ir kurios metu į aplinką (aplinkos orą, vandenį (nuotakyną)) išmetami ar gali būti išmetami radionuklidai, veiklos sąlygotos taršos ir aplinkos monitoringas;

Papildyta punktu:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

3.7. tręšiamas laukas – laukas, kuriam tręšti naudojamas mėšlas, skystasis mėšlas ir srutos;

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

3.8. sistemingas užteršimo pavojaus vertinimas – reguliari ūkio subjektų eksploatuojamuose įrenginiuose vykstančių technologinių procesų parametrų stebėsena

vertinant užteršimo pavojingomis medžiagomis, apibrėžtomis 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje, riziką
Papildyta punktu:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

3.9. seisminis įvykis – natūralus ar dirbtinai sukeltas seisminių bangų susidarymas seisminiame šaltinyje;
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

3.10. seisminių įvykių monitoringas – sistemingas seisminių įvykių registravimas, matavimas ir analizavimas;
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

3.11. seisminis jutiklis – mechaninius grunto virpesius fiksuojantis įtaisas;
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

3.12. išsklaidytųjų angliavandenilių gręžinio aikštelė – aplinkos apsaugos ir priešgaisrinius reikalavimus atitinkanti aikštelė, kurioje įrengtas išsklaidytųjų angliavandenilių tyrimo ir (ar) naudojimo gręžinys ir kita reikalinga įranga ir kurios ribos nustatytos to gręžinio projekte.
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

4. Kitos šių nuostatų 3 punkte neapibrėžtos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos anglies dioksido geologinio saugojimo įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 „Dėl Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“, Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skysto kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimuose LAND 80-2006, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. D1-434 „Dėl Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skysto kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimų patvirtinimo“, Metodiniuose reikalavimuose monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui, patvirtintuose Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 24 d.

įsakymu Nr. 1-156 „Dėl Metodinių reikalavimų monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui patvirtinimo“, vartojamas sąvokas.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

4^1. Ūkio subjektų aplinkos radiologinio monitoringo tikslai, aplinkos radiologinio monitoringo programos turinys, jos rengimo, derinimo tvarka, aplinkos radiologinio monitoringo vykdymas, tyrimų ir matavimų kokybės užtikrinimas ir kontrolė, aplinkos radiologinio monitoringo duomenų ir informacijos rinkimas, saugojimas ir teikimas nustatyti Nuostatų 5 ir 6 prieduose. Ūkio subjektų aplinkos radiologiniam monitoringui netaikomi Nuostatų IV–VI skyriuose nustatyti reikalavimai.
Papildyta punktu:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

II. ŪKIO SUBJEKTAI, PRIVALANTYS VYKDYTI ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGĄ

5. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo rūšys yra:
5.1. ūkio subjektų technologinių procesų monitoringas;
5.2. ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringas;
5.3. ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringas;
5.4. ūkio subjektų aplinkos radiologinis monitoringas;
Papildyta punktu:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

5.5. seisminių įvykių monitoringas.
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

6. Ūkio subjektų technologinių procesų monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai:
6.1. eksploatuojantys atliekų deginimo įrenginius ar bendro deginimo įrenginius, nurodytus Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose;
6.2. vykdantys anglies dioksido geologinio saugojimo veiklą Lietuvos Respublikos anglies dioksido geologinio saugojimo įstatymo nustatyta tvarka;
6.3. eksploatuojantys atominės energetikos objektus;
6.4. eksploatuojantys didelius kurą deginančius įrenginius, kuriems taikomos Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normos arba Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiems įrenginiams.
Papildyta punktu:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-787, 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 124-5890 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-787

7. Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai:
7.1. kurie išleidžia (planuoja išleisti) į paviršinius vandens telkinius ir (ar) natūralias filtravimo sistemas nuotekas arba išmeta į aplinkos orą teršalus ir šiai veiklai pagal TIPK taisyklių reikalavimus ar Taršos leidimų išdavimo taisyklių reikalavimus reikia turėti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą (toliau - TIPK leidimas) ar Taršos leidimą arba pagal Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos patvirtinimo“, reikalavimus eksploatuoja tirpiklius naudojančius įrenginius, kuriuos privaloma tik registruoti.

Ši nuostata galioja ir ūkio subjektams, kuriems Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai išduoti vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

7.2. kurie per parą į nuotakyną išleidžia 50 m^3 ir daugiau gamybinių ar komunalinių nuotekų. Išleidžiamų nuotekų kiekis apskaičiuojamas per metus išleidžiamą ar numatomą išleisti nuotekų kiekį padalijus iš išleidimo dienų skaičiaus;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

7.3. kurių vykdomos vienos ar kelių veiklų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiančio Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL 2006 L 33, p. 1) I priede, metu išmetami/išleidžiami II priede nurodyti teršalai;

7.4. kurie į kitų ūkio subjektų valdomą nuotakyną išleidžia gamybines nuotekas, kuriose yra Nuotekų tvarkymo reglamento 1 priede nurodytų prioritetinių pavojingų medžiagų ir/ar kuriose pavojingų medžiagų koncentracija yra lygi arba didesnė už Nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo A ir B1 dalyse nurodytą ribinę koncentraciją į nuotekų surinkimo sistemą;

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

7.5. kurie eksploatuoja kurą deginančius įrenginius, kurių nominali šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 20 MW, bet nesiekia 50 MW ir kuriems taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normos LAND 43–2013. Mažesnės šiluminės galios kurą deginančių įrenginių, patenkančių į Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43–2013 taikymo sritį, išmetamų teršalų ribinės vertės kontroliuojamos pagal Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43–2013 nustatytus išmetamų teršalų ribinės vertės laikymosi kontrolės reikalavimus.

Papildyta punktu:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

8. Ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringą turi vykdyti:

8.1. poveikio aplinkos oro kokybei monitoringą:

8.1.1. ūkio subjektai, kurių vykdomos veiklos metu išmetami teršalai, nurodyti Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos oro užterštumo vertėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 (Žin., 2000, Nr. 100-3185; 2007, Nr. 67-2627), o veiklos metu vieno iš į aplinkos orą išmetamų teršalų pavojingumo rodiklis (toliau – TPR), apskaičiuotas šių Nuostatų 1 priedo 3 punkte nustatyta tvarka, yra didesnis nei 10^4 arba to teršalo koncentracija, apskaičiuota modeliavimo būdu (be foninio aplinkos oro užterštumo), viršija mažiausio vidurkinimo laikotarpio ribines aplinkos oro užterštumo vertes, nustatytas žmonių sveikatos apsaugai, nurodytas Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos

oro užterštumo vertėse;

8.1.2. ūkio subjektai, kurių vykdomos veiklos metu išmetami teršalai, nurodyti Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 (Žin., 2000, Nr. 100-3185; 2007, Nr. 67-2627, 2008, Nr. 70-2688), o teršalo koncentracija, apskaičiuota modeliavimo būdu (be foninio aplinkos oro užterštumo), viršija mažiausio vidurkinimo laikotarpio žemutinę vertinimo ribą, nustatytą sveikatos apsaugai, nurodytą Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 596 (Žin., 2001, Nr. 106-3828; 2010, Nr. 42-2042), 2 priede, arba mažiausio vidurkinimo laikotarpio ribinę vertę, nustatytą žmonių sveikatos apsaugai, nurodytą Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Žin., 2001, 106-3827; 2010, Nr. 82-4364), arba mažiausio vidurkinimo laikotarpio siektiną vertę, nustatytą žmonių sveikatos apsaugai, nurodytą Aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenas siektinose vertėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-153/V-246 (Žin., 2006, Nr. 41-1486);

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.1.3. ūkio subjektai, kurie vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laiko 1200 ar daugiau sutartinių gyvulių atitinkantį kiaulių (įskaitant paršavedes, kuilius, paršelius) skaičių;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.1.4. ūkio subjektai, kuriems poveikio aplinkos orui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje (toliau – PAV ataskaita), statinio projekte ar poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitoje (toliau – PAOV ataskaita), parengtuose teisės aktų nustatyta tvarka;

8.1.5. ūkio subjektai, tiriantys ir (ar) naudojantys (išgaunantys) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius;

Papildyta punktu:

Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

8.2. poveikio paviršiniam vandeniui monitoringą:

8.2.1. ūkio subjektai, valantys nuotekas aglomeracijose nuo 2000 gyventojų ekvivalentų;

8.2.2. ūkio subjektai, išleidžiantys gamybines nuotekas į aplinką, kurie pagal TIPK taisykles ar Taršos leidimų išdavimo taisykles turi gauti TIPK leidimą ar Taršos leidimą. Ši nuostata galioja ir ūkio subjektams, kuriems Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai išduoti vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

8.2.3. ūkio subjektai, eksploatuojantys buitinių nuotekų filtravimo įrenginius (> 50 m^3 per dieną maksimalaus galimo našumo), kai į jų sanitarinę apsaugos zoną patenka paviršinio vandens telkinys;

8.2.4. *Neteko galios nuo 2012-05-01*

Punkto naikinimas:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin. 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.2.5. ūkio subjektai, kuriems poveikio paviršiniam vandeniui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar statinio projekte, parengtuose teisės aktų nustatyta tvarka;

8.3. poveikio požeminiam vandeniui monitoringą:

8.3.1. ūkio subjektai, vykdantys šią ūkinę veiklą:

8.3.1.1. energijos gamyba (kai šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius, elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti instaliuota šiluminė galia – 300 MW ir didesnė);

8.3.1.2. tradicinių angliavandenilių išteklių naudojimas (gavyba), naftos perdirbimas;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

8.3.1.3. naftos bei naftos produktų, aplinkai pavojingų cheminių medžiagų krovimas (terminalai, kuriuose perkrauna ne mažiau kaip 100 m^3 per dieną) ir saugojimas (sandėliai, saugyklos, kurių talpyklose telpa 500 m^3 ir daugiau naftos produktų ar aplinkai pavojingų cheminių medžiagų);

8.3.1.4. popieriaus, celiuliozės gamyba;

8.3.1.5. atominės energijos gamyba;

8.3.1.6. radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, saugojimas ir laidojimas;

8.3.1.7. pavojingų atliekų naudojimas ir šalinimas, išskyrus tuos atvejus, kai veikla vykdoma pastate;

8.3.1.8. mineralinių trąšų gamyba;

8.3.1.9. cheminių medžiagų (pagrindinių augalų apsaugos produktų ir biocidų, organinių ir neorganinių medžiagų) gamyba;

8.3.1.10. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimas, išskyrus tuos atvejus, kai veikla vykdoma pastate;

8.3.1.11. vykdantys anglies dioksido geologinio saugojimo veiklą Lietuvos Respublikos anglies dioksido geologinio saugojimo įstatymo nustatyta tvarka.;

Papildyta punktu:
Nr. D1-787, 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 124-5890 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-787

8.3.1.12. auginantys mėsines kiaules, paršavedes ir (arba) paukščius, kai šiai ūkinei veiklai reikalingas TIPK leidimas;

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.3.1.13. vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikantys 500 ar daugiau sutartinių gyvulių atitinkantį galvijų (įskaitant karves, veršelius) skaičių;

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.3.1.14. prižiūrintys sąvartynus po uždarymo, kol sąvartynas pagal Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – RAAD) įvertinimą, atliktą pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 (Žin., 2000, Nr. 96-3051), gali kelti pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai;

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.3.1.15. išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių tyrimas ir (ar) naudojimas (gavyba);

Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

8.3.2. ūkio subjektai, eksploatuojantys:

8.3.2.1. degalines, išskyrus atvejus, kai:

8.3.2.1.1. gruntinis vanduo potencialios taršos vietose slūgso giliau kaip 15 m;

8.3.2.1.2. eksploatuojamos degalinės, kurių planuojama (projektinė) metinė skystojo kuro apyvarta mažesnė kaip 400 m^3, kai nėra viršijamos teršiančių medžiagų didžiausios leistinos koncentracijos, nurodytos Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose LAND 9-2009, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 (Žin., 2009, Nr. 140-6174), ir teršiančių medžiagų koncentracijos nedidėja;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.3.2.2. įrenginius pavojingoms atliekoms šalinti arba joms naudoti, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per parą;

8.3.2.3. sąvartynus, priimančius daugiau negu 10 tonų atliekų per parą arba kurių bendras pajėgumas didesnis kaip 25000 tonų, išskyrus inertinių atliekų sąvartynus;

8.3.2.4. įrenginius, kuriuose, naudojant organinius tirpiklius, atliekamas medžiagų, daiktų arba gaminių paviršiaus apdorojimas – taurinimas, šlichtinimas, dengimas, riebalų šalinimas, atsparaus vandeniui darymas, klijavimas, dažymas, valymas arba impregnavimas, kuriuose tirpiklių vartojimo pajėgumas didesnis kaip 150 kg per valandą arba didesnis kaip 200 tonų per metus;

8.3.2.5. nuotekų valymo įrenginius, kurių pajėgumas didesnis kaip 100 000 gyventojų ekvivalento (toliau – GE);

8.3.2.6. nuotekų valymo įrenginius, kurių pajėgumas didesnis kaip 10 000 GE, kai jie įrengti paviršinio vandens telkinių arba vandenviečių apsaugos zonoje;

8.3.2.7. nuotekų filtravimo įrenginius (didesnio kaip 50 m^3 per parą našumo), kai galutinis nuotekų valymas atliekamas tik šiam tikslui skirtoje vietoje natūralios sanklodos gruntuose ir neturint organizuoto nuotekų išleidimo;

8.3.2.8. *Neteko galios nuo 2012-05-01*

Punkto naikinimas:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin. 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.3.2.9. objektus, kurių statinio projekte numatytas požeminio vandens monitoringas;

8.3.2.10. geriamojo vandens tiekimo vandenvietes, kai paimamo ar planuojamo paimti vandens kiekis (vidutinis metinis paėmimas) viršija 100 m^3 per parą;

8.3.2.11. natūralaus ir gydomojo mineralinio vandens vandenvietes (nepriklausomai nuo paimamo vandens kiekio);

8.3.2.12. požeminės hidrosferos sausinimo objektus (jeigu gali paveikti gyventojų vartojamo ir ekosistemų funkcionavimą užtikrinančio požeminio vandens išteklius);

8.3.2.13. geriamojo vandens tiekimo vandenvietes, esančias rizikos grupei priskirtuose Suvalkijos (kodas LT004031100), Kėdainių – Dotnuvos (kodas LT001031100), Viršutinio devono Stipinų (kodai LT002001100, LT002003400), Joniškio (kodas LT001023400) požeminio vandens baseinuose, kai paimamo ar planuojamo paimti vandens kiekis (vidutinis metinis paėmimas) siekia nuo 10 iki 100 m^3 per parą;

Papildyta punktu:

Nr. D1-248, 2013-04-11, Žin., 2013, Nr. 40-1960 (2013-04-18), i. k. 113301MISAK00D1-248

8.3.3. ūkio subjektai, kuriems poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar statinio projekte, parengtuose teisės aktų nustatyta tvarka;

8.3.4. kiti 8.3.1–8.3.3 punktuose nenurodyti ūkio subjektai, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose

įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingos medžiagos, apibrėžtos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje, ir jeigu dėl įrenginio eksploatavimo yra galimybė požeminį vandenį užteršti šiomis pavojingomis medžiagomis. Šie ūkio subjektai požeminio vandens monitoringo metu turi vertinti tik požeminių vandenų užterštumą atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingomis medžiagomis.
Papildyta punktu:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

8.4. poveikio drenažiniam vandeniui monitoringą – ūkio subjektai, vykdantys Nuostatų 8.3.1.12 punkte nurodytą veiklą ir skleidžiantys mėšlą ir (ar) srutas tręšiamuose laukuose ir (ar) žemdirbystės drėkinimo laukuose (žemdirbystės drėkinimo laukai – laukai, skirti srutoms, skystosioms organinėms atliekoms, skystajam dumblui, nuotekoms išlaistyti (utilizuoti), kuriuose išlaistymas atliekamas nepriklausomai nuo augalų poreikio drėgmei 3 ir daugiau kartų per tręšimo sezoną ir didesne kaip 300 m^3/ha bendra metine skleidimo apkrova);
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847

8.5. poveikio dirvožemiui monitoringą:
8.5.1. *Neteko galios nuo 2012-05-01*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin. 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

8.5.2. ūkio subjektai, kuriems poveikio dirvožemiui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar statinio projekte, parengtuose teisės aktų nustatyta tvarka;
8.5.3. kiti 8.5.2 punkte nenurodyti ūkio subjektai, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingos medžiagos, apibrėžtos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje, ir jeigu dėl įrenginio eksploatavimo dirvožemis gali būti užterštas šiomis pavojingomis medžiagomis. Šie ūkio subjektai dirvožemio monitoringo metu turi vertinti tik dirvožemio užterštumą atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingomis medžiagomis;
Papildyta punktu:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

8.5.4. ūkio subjektai, tiriantys ir (ar) naudojantys (išgaunantys) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius;
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

8.6. poveikio biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai, kuriems poveikio biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar statinio projekte, parengtuose teisės aktų nustatyta tvarka.
8^1. Ūkio subjektų aplinkos (taršos ir poveikio aplinkai) radiologinį monitoringą privalo vykdyti:
8^1.1. ūkio subjektas, projektuojantis, statantis, eksploatuojantis branduolinės energetikos objektą (toliau – BEO), vykdantis BEO eksploatavimo nutraukimą ir vykdantis uždarytų radioaktyviųjų atliekų kapinynų priežiūrą. Jeigu ūkio subjekto veiklos metu į aplinką (aplinkos

orą, vandenį (nuotakyną)) radionuklidai nėra išmetami, vykdomas tik poveikio aplinkai radiologinis monitoringas;

8^1.2. įmonės, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, mokslo ir mokymo įstaigos, valstybės valdymo ir savivaldos institucijos, vykdančios veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kuriai vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka reikalinga licencija ir kurios metu į aplinką (aplinkos orą, vandenį (nuotakyną)) išmetami ar gali būti išmetami radionuklidai, jeigu pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus nustatoma, kad ūkio subjektui reikalingas leidimas išmesti į aplinką radionuklidus, ir įvertinta gyventojų kritinės grupės narių apšvitos dozė didesnė už 0,1 mSv (100 ?Sv) per metus.

Papildyta punktu:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

8^2. Seisminių įvykių monitoringą vykdo ūkio subjektai, tiriantys ir (ar) naudojantys (išgaunantys) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius.

Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

9. Nuostatų 15 punkte nurodyta ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą derinanti institucija, remdamasi turimų aplinkos tyrimų rezultatais, motyvuotu sprendimu gali nurodyti ūkio subjektui vykdyti aplinkos monitoringą ir kitais šiame skyriuje nenurodytais atvejais.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

III. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO TIKSLAI

10. Ūkio subjektų technologinių procesų monitoringo tikslas – matuojant įrenginiuose vykstančių technologinių procesų parametrus, kurie yra susiję su teršalų išmetimu/išleidimu, energijos suvartojimu ir atliekų susidarymu, stebėti ir vertinti, ar ūkio subjektas nenukrypsta nuo technologinio režimo ir dėl to nesukelia didesnio už leistiną aplinkos teršimo.

11. Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo tikslas – vertinti, ar iš taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų kiekis neviršija nustatytų ribinių verčių ir/arba normų.

12. Ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringo tikslas – stebėti, vertinti bei prognozuoti ūkinės veiklos daromą poveikį gamtinės aplinkos kokybei.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

IV. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO PROGRAMA, JOS RENGIMO BEI DERINIMO TVARKA

13. Ūkio subjektų aplinkos monitoringas vykdomas pagal ūkio subjekto parengtą ir Nuostatų 15 punkte nustatyta tvarka suderintą ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą (toliau – Monitoringo programa).

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

14. Monitoringo programa rengiama atsižvelgiant į šių Nuostatų 1 priedo reikalavimus ir pagal šių Nuostatų 2 priede pateiktą formą. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.3.1.1–8.3.1.11, 8.3.1.14, 8.3.2.1–8.3.2.7, 8.3.2.9, 8.3.3 punktuose, Monitoringo programą rengia atlikus ekogeologinius tyrimus, nurodytus Ekogeologinių tyrimų reglamente, patvirtintame Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1-104 (Žin., 2008, Nr. 71-2759), o ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.3.1.12 ir 8.3.1.13 punktuose, atlikus hidrogeologinius tyrimus, nurodytus Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše, patvirtintame

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-1056 (Žin., 2011, Nr. 2-63).
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

14^1. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.1.5, 8.3.1.15, 8.5.4 ir 8^2 punktuose Monitoringo programą rengia atsižvelgiant į šių Nuostatų 7 priedo reikalavimus ir tyrimų aikštelėje (gręžimo aikštelė) atlikus ekogeologinius tyrimus, nurodytus Ekogeologinių tyrimų reglamente, patvirtintame Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1-104 "Dėl Ekogeologinių tyrimų reglamento patvirtinimo".
Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

15. Monitoringo programa rengiama ir derinama šia tvarka:

15.1. kai ūkio subjektas privalo gauti TIPK leidimą ar Taršos leidimą, Monitoringo programa turi būti pateikiama TIPK leidimus ar Taršos leidimus išduodančiai institucijai kaip sudedamoji paraiškos TIPK leidimui gauti ar pakeisti dalis, ar Taršos leidimui gauti ar pakeisti dalis ir yra derinama kartu su šiomis paraiškomis TIPK taisyklių ar Taršos leidimų išdavimo taisyklių nustatyta tvarka;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

15.2. kitais, Nuostatų 15.1 punkte nenustatytais, atvejais:

15.2.1. Ūkio subjektas monitoringo programą (1 egzempliorių spausdinto teksto ir įrašytą į skaitmeninę laikmeną) pateikia derinti Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA);
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

15.2.2. AAA per 15 darbo dienų nuo Monitoringo programos gavimo išnagrinėja pateiktą Monitoringo programą ir raštu pateikia savo pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui arba ją derina, jei Monitoringo programoje nenumatytas poveikio požeminiam ir drenažiniam vandeniui monitoringas;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

15.2.3. jei Monitoringo programoje numatytas poveikio požeminiam ir (ar) drenažiniam vandeniui monitoringas:

15.2.3.1. AAA per 5 darbo dienas Monitoringo programą pateikia derinti LGT, LGT ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Monitoringo programos gavimo iš AAA dienos pateikia raštu savo pastabas ir pasiūlymus AAA arba raštu derina monitoringo programą;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

15.2.3.2. AAA, gavusi iš LGT pastabas ir pasiūlymus, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pastabų ir pasiūlymų gavimo dienos raštu pateikia apibendrintas pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui, teikusiam Monitoringo programą derinti, arba ją derina, jei pastabų nėra;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

15.2.4. ūkio subjektas, gavęs pastabas ir pasiūlymus iš AAA, pataiso Monitoringo programą ir pateikia pakartotinai derinti šių Nuostatų nustatyta tvarka. Pakartotiniam derinimui pateikta Monitoringo programa derinama šių Nuostatų 15.2 punkte nustatyta tvarka.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

15.3. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.1.5, 8.3.1.15 ir 8^2 punktuose:

15.3.1. ūkio subjektas Monitoringo programą (po 1 egzempliorių spausdinto teksto ir įrašytą į skaitmeninę laikmeną) pateikia derinti Aplinkos apsaugos agentūrai, Lietuvos geologijos tarnybai ir Radiacinės saugos centrui;

15.3.2. Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos geologijos tarnyba ir Radiacinės saugos centras per 15 darbo dienų nuo Monitoringo programos gavimo išnagrinėja pateiktą Monitoringo programą ir raštu pateikia savo pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui arba ją derina;

15.3.3. ūkio subjektas, gavęs pastabas ir pasiūlymus, pataiso Monitoringo programą ir pateikia pakartotinai derinti šių Nuostatų nustatyta tvarka;

15.3.4. suderintos Monitoringo programos egzempliorius su suderinimo žyma grąžinamas ūkio subjektui, o Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos geologijos tarnyba ir Radiacinės saugos centras pasilieka suderintos Monitoringo programos kopiją.

Papildyta punktu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

16. Kai Monitoringo programa rengiama ir derinama šių Nuostatų 15.2 punkte nustatyta tvarka, suderintos Monitoringo programos egzempliorius su AAA suderinimo žyma grąžinamas ūkio subjektui, o AAA pasilieka suderintos Monitoringo programos kopija. Jei Monitoringo programoje numatytas poveikio požeminiam ir (ar) drenažiniam vandeniui monitoringas, AAA pateikia LGT suderintos monitoringo programos skaitmeninę kopiją.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

17. Monitoringo programa yra atnaujinama (keičiama):

17.1 kai pakeičiamas TIPK leidimas ar Taršos leidimas;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

17.2. TIPK leidimo sąlygose, Taršos leidimo sąlygose ar Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, išduoto vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, sąlygose nustatytais atvejais ir terminais;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

17.3. kai ji nebeatitinka teisės aktų reikalavimų;

17.4. pasikeitus ūkio subjekto vykdomai veiklai ir kai dėl tokio pasikeitimo pagal Nuostatų 6–9 punktų nuostatas atsiranda pareiga vykdyti atitinkamą aplinkos monitoringą.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

18. Monitoringo programa Nuostatų 15 punkte nurodytos ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą derinančios institucijos AAA motyvuotu sprendimu ar ūkio subjekto motyvuotu prašymu gali būti keičiama kitais šių Nuostatų 17 punkte nenumatytais atvejais.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

19. Gali būti atnaujinama (keičiama) tik ta Monitoringo programos dalis (pvz., skyrius, pastraipa, punktas, lentelė), dėl kurios atsirado pareiga iš dalies keisti Monitoringo programą. Teikdamas prašymą dėl Monitoringo programos dalies atnaujinimo (pakeitimo), ūkio subjektas šių Nuostatų 15.2 punkte nurodyta tvarka teikia AAA derinti atitinkamą Monitoringo programos dalies pakeitimą.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

19^1. Gali būti atnaujinama (keičiama) tik ta Monitoringo programos dalis (pvz., skyrius, pastraipa, punktas, lentelė), dėl kurios atsirado pareiga iš dalies keisti Monitoringo programą. Teikdamas prašymą dėl Monitoringo programos dalies atnaujinimo (pakeitimo) ūkio subjektas šių Nuostatų 15.2 punkte nurodyta tvarka teikia RAAD derinti atitinkamą Monitoringo programos dalies pakeitimą.
Papildyta punktu:
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

V. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO VYKDYMAS, TYRIMŲ IR MATAVIMŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS IR KONTROLĖ

20. Monitoringas vykdomas laikantis šiame skyriuje ir Nuostatų 1 priede nustatytų reikalavimų.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

21. Ūkio subjektai privalo stebėjimus, tyrimus ir matavimus (toliau – Matavimai) atlikti pagal teisės aktuose nustatytus metodus. Jei teisės aktuose nėra nustatytų metodų – pagal Lietuvos, Europos ar tarptautinių standartų reikalavimus, o jei nėra ir šių reikalavimų – pagal parengtas Matavimų procedūras.

22. Jei nei teisės aktuose, nei metode, kurį privaloma taikyti pagal teisės akto reikalavimus, nenurodyta Matavimų neapibrėžtis ar paklaida, vykdant ūkio subjektų aplinkos monitoringą, taikomi šie reikalavimai:

22.1. ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų Matavimams taikomų matavimo metodų paklaida neturi būti didesnė kaip 25%. Mažiausia naudojamu metodu išmatuojama teršalo koncentracija (teršalo nustatymo riba) turi būti mažesnė arba lygi 30% nuo išmetamo teršalo ribinės ar siektinos vertės, išreikštos mg/Nm^3, nustatytos konkretaus objekto ūkinės veiklos vykdymo metu išmetamam teršalui iš stacionaraus aplinkos oro taršos šaltinio;

22.2. aplinkos ore esančių teršalų Matavimams taikomų Matavimo metodų paklaida neturi būti didesnė kaip 25%. Mažiausia naudojamu metodu išmatuojama teršalo koncentracija (teršalo nustatymo riba) turi būti mažesnė arba lygi 30% nuo teisės aktuose nustatytos ribinės ar siektinos aplinkos oro užterštumo vertės;

22.3. ūkio subjektų poveikio paviršiniam ir požeminiam vandeniui ir nuotekų, išleidžiamų į gamtinę aplinką, Matavimams taikomų Matavimo metodų neapibrėžtis neturi būti didesnė kaip 50%, taikant daugiklį k=2, įvertinta esant teršalo koncentracijai artimai DLK (didžiausia leistina koncentracija), o mažiausia nustatoma teršalo koncentracija (teršalo nustatymo riba) turi būti mažesnė arba lygi 30% nuo to teršalo DLK;

22.4. jeigu ore, paviršiniame ir požeminiame vandenyje (poveikio aplinkos oro kokybei,

paviršiniam ir požeminio vandeniui monitoringas) ir nuotekose, išleidžiamose į gamtinę aplinką, išmatuota teršalo koncentracija yra mažesnė už taikomu metodu nustatomą ribą, tai pateikiant monitoringo duomenis turi būti įrašoma to taikomo metodo nustatymo riba pažymint, kad išmatuota teršalo koncentracijos vertė yra gauta mažesnė.

23. Jei metodo, atitinkančio šių Nuostatų 22.1, 22.2 ir 22.3 punktuose nustatytus reikalavimus, nėra, monitoringas turi būti vykdomas taikant atitinkamus geriausius galimus ir prieinamus Europos, tarptautinius ar nacionalinius metodus.

23^1. Vykdant ūkio subjektų taršos šaltinių išleidžiamų teršalų monitoringą turi būti laikomasi šių reikalavimų:

23^1.1. *Neteko galios nuo 2013-07-31*

Punkto naikinimas:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin. 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-148, 2013-02-20, Žin., 2013, Nr. 23-1129 (2013-03-02), i. k. 113301MISAK00D1-148

23^1.2. mėginių ėmimo automatiniais mėginių semtuvais kokybės užtikrinimas atliekamas tikrinant siurbiamąją žarną ir jos padėtį, automatinės mėginių ėmimo įrangos ir mėginių indų išvalymą, mėginių laikymo temperatūrą;

23^1.3. mėginiai, paimti automatiniais mėginių semtuvais, laikomi netinkamais, jeigu:

23^1.3.1. baigiant imti paros mėginius per surinkimo indo kraštus išsiliejo nuotekos;

23^1.3.2. paros mėginių ėmimas nebuvo baigtas per 24 ± 2 valandas;

23^1.3.3. tikrinant mėginių tūrį, konstatuojama, kad nuokrypis tarp apskaičiuoto paimti tūrio ir išmatuoto tūrio didesnis negu 5 %.

23^1.3.4. *Neteko galios nuo 2013-07-31*

Punkto naikinimas:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin. 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

24. Ūkio subjektai, vykdantys aplinkos monitoringą, privalo užtikrinti, kad Matavimus atliktų laboratorijos, akredituotos teisės aktų nustatyta tvarka arba turinčios leidimus atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, išduotus Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-711 (Žin., 2005, Nr. 4-81; 2007, Nr.108-4444), nustatyta tvarka, taip pat, kad žemės gelmių geologinius tyrimus atliktų asmenys, turintys leidimus atlikti žemės gelmių geologinius tyrimus – požeminio vandens paiešką ir žvalgybą ir (ar) ekogeologinius tyrimus, išduotus Leidimų tirti žemės gelmes išdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. lapkričio 29 d. nutarimu Nr. 1433 (Žin., 2001, Nr. 102-3634; 2005, Nr. 45-1448), nustatyta tvarka, taip pat užtikrinti, kad stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimai, naudojant automatines matavimo sistemas, atitiktų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. D1-654 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 86:2007 „Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai. Automatinės matavimo sistemos ir tyrimo metodai“ patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 130-5269) reikalavimus.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

25. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo, išskyrus poveikio požeminiam vandeniui monitoringo, vykdymą, monitoringo duomenų kokybę, taip pat ar taikomi metodai atitinka teisės aktus, kontroliuoja RAAD. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymą, šio monitoringo duomenų kokybę, taip pat ar taikomi metodai atitinka teisės aktus, kontroliuoja

LGT.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

VI. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO DUOMENŲ IR INFORMACIJOS RINKIMAS, SAUGOJIMAS BEI PATEIKIMAS

26. Ūkio subjektai aplinkos monitoringo duomenis ir informaciją privalo saugoti:

26.1. technologinių procesų monitoringo – 2 metus;

26.2. taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų ir ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringo – 10 metų;

26.3. taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nuolatinių matavimų:

26.3.1. Monitoringo programoje nustatyti privalomi saugoti matavimų rezultatai – 10 metų;

26.3.2. visi atliktų matavimų rezultatai – 2 metus.

27. Ūkio subjektai aplinkos monitoringo duomenis ir informaciją privalo pateikti AAA, taip pat kitoms Monitoringo programoje numatytoms institucijoms šia tvarka (jei Monitoringo programoje nenumatyta kita duomenų bei informacijos pateikimo tvarka):

27.1. technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenys, nurodyti šių Nuostatų 3 priede, už praėjusį kalendorinių metų ketvirtį, ne vėliau kaip per 30 dienų pasibaigus šiam laikotarpiui, pateikiami per informacinę sistemą „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“ (toliau – IS „AIVIKS“), įteikiami tiesiogiai arba siunčiami paštu, elektroniniu paštu ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis.

27.2. šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo iš įrenginių apskaitos ataskaitos, parengtos vadovaujantis 2007 m. liepos 18 d. Europos Komisijos sprendimu 2007/589/EB, nustatančiu šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo apskaitos ir ataskaitų teikimo gaires vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB (OL 2007 L 229, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos sprendimu 2011/540/ES (OL 2011 L 244, p. 1), teikiamos Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-231 (Žin., 2004, Nr. 78-2764; 2010, Nr. 20-947), nustatyta tvarka;

27.3. aplinkos monitoringo ataskaita parengiama vadovaujantis šių Nuostatų 4 priedu. Aplinkos monitoringo ataskaitoje pateikiami praėjusių kalendorinių metų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringo duomenys, technologinių procesų, taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų ir poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai), išskyrus poveikio požeminiam vandeniui, monitoringo duomenų analizė bei išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenų analizė bei išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai (4 priedo IV skyriuje nurodyti duomenys) pateikiami kas 5 metus. Aplinkos monitoringo ataskaita pateikiama AAA kasmet, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 d., per IS "AIVIKS", įteikiant ataskaitą ir jos skaitmeninę kopiją tiesiogiai, siunčiant paštu, elektroniniu paštu ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

28. *Neteko galios nuo 2012-06-28*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin. 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

29. AAA per 20 darbo dienų nuo šių Nuostatų 27 punkte nurodytų duomenų ar ataskaitų gavimo dienos juos įvertina ir nustatęs, kad pateikti duomenys ar ataskaita neatitinka

šių Nuostatų reikalavimų, pateikti neišsamūs, netikslūs ar klaidingi duomenys, per IS "AIVIKS", paštu, elektroniniu paštu ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis informuoja apie tai ūkio subjektą nurodydamas terminą, per kurį nustatyti trūkumai privalo būti ištaisyti.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

30. Kai monitoringo ataskaitoje yra pateikiama poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenų analizė ir išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai, AAA monitoringo ataskaitą pateikia derinti LGT, kuri pagal kompetenciją išnagrinėja pateiktą ataskaitą ir per 15 darbo dienų nuo jos gavimo pateikia savo pastabas ir pasiūlymus AAA arba ją raštu derina. AAA, gavusi iš LGT pastabas ir pasiūlymus, informuoja apie tai ūkio subjektą Nuostatų 29 punkte nustatyta tvarka.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356

31. Ūkio subjektai, vykdantys taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą ir paviršinį vandenį nuolatinius matavimus, privalo viešai internete skelbti ir nuolat atnaujinti matavimų, nurodytų šių Nuostatų 26.3 punkte, rezultatus.

VII. ATSAKOMYBĖ

32. Už šių Nuostatų reikalavimų pažeidimus asmenys traukiami atsakomybėn teisės aktų nustatyta tvarka.

_____

Ūkio subjektų aplinkos
monitoringo nuostatų
1 priedas

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO VYKDYMO REIKALAVIMAI

I. ŪKIO SUBJEKTŲ TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

1. Ūkio subjektų technologinių procesų monitoringas vykdomas šia tvarka:

1.1. ūkio subjektai, eksploatuojantys atliekų deginimo įrenginius ar bendro deginimo įrenginius, privalo matuoti technologinių procesų parametrus, nurodytus Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose;

1.2. ūkio subjektai, eksploatuojantys atominės energetikos objektus, privalo matuoti technologinių procesų parametrus, nurodytus Drūkšių ežero šiluminės apkrovos, vandens temperatūros apribojimų ir stebėsenos (monitoringo) reikalavimų apraše, patvirtintame 2011 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. D1-151 (Žin., 2011, Nr. 24-1193);

1.3. ūkio subjektai, vykdantys anglies dioksido geologinio saugojimo veiklą Lietuvos Respublikos anglies dioksido geologinio saugojimo įstatyme nustatyta tvarka, technologinių procesų monitoringą vykdo LGT nustatyta tvarka;

1.4. ūkio subjektai, eksploatuojantys didelius kurą deginančius įrenginius, privalo matuoti technologinių procesų parametrus, nurodytus Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normose arba Specialiuosiuose reikalavimuose dideliems kurą deginantiems įrenginiams.

Papildyta punktu:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-787, 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 124-5890 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-787

II. ŪKIO SUBJEKTŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ/IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

2. Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringas vykdomas nuolatinio ar nenuolatinio matavimo būdu.

3. Ūkio subjektai nustato kiekvieno išmetamo į aplinkos orą teršalo pavojingumo rodiklį (toliau – TPR):

$$TPR = (M_m/RV)^a \quad (1),$$

čia:

M_m – suminis teršalo išmetimas iš visų taršos šaltinių (maksimaliai galimas), tonomis per metus;

RV – teršalo (išskyrus kietąsias daleles) paros ribinė aplinkos oro užterštumo vertė (išreikšta mg/m^3), nustatyta žmonių sveikatos apsaugai Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Žin., 2001, Nr. 106-3827; 2010, Nr. 82-4364) (toliau šiame punkte – ES normos), *arba* Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos oro užterštumo vertėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 (Žin., 2000, Nr. 100-3185; 2007, Nr. 67-2627) (toliau šiame punkte – nacionalinės normos). Kietųjų dalelių išmetimo atveju, kai visas kietųjų dalelių kiekis arba jų dalis išmetama deginant kurą ar atliekas, RV – kietųjų dalelių paros ribinė aplinkos užterštumo vertė – 0,05 mg/m^3, o visais kitais atvejais RV – kietųjų dalelių paros ribinė aplinkos užterštumo vertė – 0,15 mg/m^3. Jei

teršalui nustatyta nacionalinė norma, tačiau nenustatyta paros ribinė vertė, TPR nustatymui taikoma 50 % pusės valandos ribinės vertės dydžio. Jei teršalui nustatyta ES norma, tačiau nenustatyta paros ribinė vertė, TPR nustatymui taikoma metinė ribinė ar siektina vertė arba paros 8 valandų maksimalaus vidurkio ribinė ar siektina vertė.

a – pastovus dydis, priklausantis nuo išmetamo į aplinkos orą teršalo grupės, nurodytos Apmokestinamų teršalų sąrašo ir grupių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53 (Žin., 2000, Nr. 6-159), II skyriuje. I grupės teršalo pastovus dydis „a“ lygus 1,7, II – 1,3, III –1,0, IV – 0,9, o azoto oksidų (kaip azoto dioksido) – 1,3, sieros dioksido – 1,0, dulkių (kietųjų dalelių) – 0,9, vanadžio pentoksido –1,7.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

4. Jeigu taršos šaltinio išmetamo į aplinkos orą teršalo TPR ?10, šio teršalo monitoringas vykdomas nenuolatinio matavimo būdu, išskyrus šio priedo 9 punkte nurodytą atvejį ir jei kiti teisės aktai nenustato kitaip. Jeigu taršos šaltinio išmetamo į aplinkos orą teršalo TPR <10, šio teršalo monitoringas nevykdomas.

5. Visi ūkio subjektų taršos šaltiniai skirstomi į pirmąją ir antrąją kategoriją pagal kiekvieną iš atitinkamo taršos šaltinio išmetamą teršalą:

5.1. Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus:

5.1.1. pirmajai kategorijai priskiriami:

taršos šaltiniai,

jei $C_m/RV > 0,5$, (2)

kai $M/(RV \times H) > 0,01$,

ir taršos šaltiniai, turintys valymo įrenginius, kurių vidutinis valymo efektyvumas didesnis kaip 85 %,

jei $(C_m/ RV) > 0,1$, (3)

kai $M/(RV \times H) > 0,002$,

čia:

C_m – teršalo didžiausia koncentracija aplinkos ore, mg/m^3, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms, pagal taršos sklaidos skaičiavimus;

RV – teisės aktuose nustatyta pusės valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė, mg/m^3. Jei teisės aktuose nėra nustatytos pusės valandos ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, tuomet taikoma paros ribinė aplinkos oro užterštumo vertė.

M – maksimaliai galimas išmetamas teršalo kiekis iš šaltinio, g/s;

H – taršos šaltinio aukštis nuo žemės paviršiaus, m. Esant H<10 m, skaičiuojama kaip H=10 m;

5.1.2. antrajai kategorijai priskiriami taršos šaltiniai, neatitinkantys pirmosios kategorijos taršos šaltinių kriterijų, nurodytų šių Nuostatų 1 priedo 5.1.1 punkte, ir taršos šaltiniai tų ūkio subjektų, kuriems TIPK leidime, Taršos leidime ar Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, leistinos taršos normatyvai nustatyti pagal faktinį išmetamų teršalų kiekį;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

5.2. Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus:

5.2.1. pirmajai kategorijai priskiriami:

taršos šaltiniai,

jei $C_m/RV > 0,5$, (4)

kai $M/(RV \times H) > 0,01$,

ir taršos šaltiniai, turintys valymo įrenginius, kurių vidutinis valymo efektyvumas

didesnis kaip 85 %,

jei (C_m/ RV) >0,1, (5)

kai M/(RV × H) >0,002 ,

čia:

C_m – teršalo didžiausia koncentracija aplinkos ore, mg/m^3, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms, pagal taršos sklaidos skaičiavimus;

RV – teisės aktuose nustatyta valandos ribinė aplinkos oro užterštumo vertė, mg/m^3. Jei teisės aktuose nėra nustatytos valandos ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, tuomet taikoma mažiausiam vidurkinimo laikotarpiui nustatyta ribinė ar siektina vertė.

M – maksimaliai galimas išmetamas teršalo kiekis iš šaltinio, g/s;

H – taršos šaltinio aukštis nuo žemės paviršiaus, m. Esant H<10 m, skaičiuojama kaip H=10 m;

5.2.2. antrajai kategorijai priskiriami taršos šaltiniai, neatitinkantys pirmos kategorijos taršos šaltinių kriterijų, nurodytų šių Nuostatų 5.2.1 punkte.

6. Teršalų, išmetamų iš taršos šaltinio, kuris pagal tą teršalą yra priskirtas pirmajai kategorijai, monitoringas vykdomas tolygiai paskirsčius 4 kartus per metus, atliekant pakankamą matavimų ir/ar mėginių paėmimo skaičių.

7. Teršalų, išmetamų iš taršos šaltinio, kuris pagal tą teršalą yra priskirtas antrajai kategorijai, monitoringas vykdomas ne rečiau kaip 1 kartą per metus:

7.1. esant stacionariam technologiniam procesui, išmetamo teršalo koncentracijos matavimo trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 30 minučių, o esant cikliniam technologiniam procesui – ne trumpesnė kaip 90 minučių ir turi apimti ne mažiau kaip 3 ciklinio proceso periodus;

7.2. esant vienodiems taršos šaltiniams pagal išmetamo teršalo kiekį, matavimus reikia atlikti viename iš jų, kasmet keičiant matavimams pasirinktą šaltinį.

8. Mėginių paėmimui reikalavimai nurodyti teršalo nustatymo metoduose bei Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės rekomendacijose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-68 (Žin., 2004, Nr. 39-1281).

9. Ūkio subjektai išmetamų į aplinkos orą teršalų nuolatinius matavimus atlieka:

9.1. dideliuose kurą deginančiuose įrenginiuose, vadovaujantis Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normų VII skyriaus arba Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiems įrenginiams X skyriaus reikalavimais;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

9.2. atliekų deginimo ir bendro deginimo įrenginiuose vadovaujantis Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų VIII ir IX skyriuose nustatytais reikalavimais.

10. Nuostatų 7 punkte nurodyti ūkio subjektai, vykdydami su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringą, privalo:

10.1. vykdyti išleidžiamų buitinių, gamybinių, komunalinių nuotekų kiekio ir debito matavimus arba skaičiavimus pagal 10^1 punktą;

10.2. vykdyti teršalų (parametrų) matavimus pagal 10^3 – 10^{14} punktuose nurodytus reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^1. Ūkio subjektų išleidžiamų nuotekų kiekio, debito matavimai arba skaičiavimai turi būti atliekami:

10^1.1. matuojant automatiniais debito matavimo įrenginiais, kai į gamtinę aplinką išleidžiama:

10^1.1.1. komunalinės nuotekos iš 2000 GE ar didesnių aglomeracijų;

10^1.1.2. 150 m^3 ir daugiau gamybinių nuotekų per parą;

10^1.2. matuojant debito matavimo įrenginiais (automatiniai debito matavimo įrenginiais, matavimo slenksčiu, Venturi lataku, diafragma, tūta) arba įvertinant nuotekų kiekį netiesioginiais būdais (pagal siurblių darbo laiką ir galingumą, priėmimo rezervuaro tūrio ir siurblio(-ių) įsijungimų skaičių ar kt.), kai:

10^1.2.1. į paviršinius vandens telkinius išleidžiama:

10^1.2.1.1. komunalinės nuotekos iš mažesnių nei 2000 GE aglomeracijų;

10^1.2.1.2. mažiau kaip 150 m^3 gamybinių nuotekų per parą;

10^1.2.1.3. 5 m^3 ir daugiau buitinių nuotekų per parą;

10^1.2.2. į filtravimo įrenginius, kuriuose galutinis nuotekų valymas atliekamas tik šiam tikslui skirtose vietose natūralios sanklodos gruntuose ir nėra organizuoto nuotekų išleidimo, išleidžiama 50 m^3 ir daugiau komunalinių nuotekų per parą;

10^1.3. išleidžiamų buitinių ir/ar gamybinių nuotekų kiekį apskaičiuojant pagal vandens apskaitos prietaisų rodmenis arba pagal Vandens naudojimo normas RSN 26-90, patvirtintas Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos departamento 1991 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 79/76 (skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt), jei išleidžiamų nuotekų kiekio neprivaloma matuoti vienu iš šio priedo 10^1.1 ir 10^1.2 punktuose nurodytų būdų.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^2. Ūkio subjektai teršalų (parametrų) matavimus turi atlikti:

10^2.1. išleidžiamose nuotekose;

10^2.2. nuotekose prieš valymą – kai eksploatuoja gamybinių, buitinių ar komunalinių nuotekų valymo įrenginius ir išleidžia nuotekas į gamtinę aplinką bei pagal Nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus privalo įvertinti nuotekų išvalymo efektyvumą;

10^2.3. iš paviršinio vandens telkinio paimtame vandenyje – kai išleidžia vandenį iš žuvininkystės tvenkinių arba nustatyti reikalavimai išleidžiamam aušinimo vandeniui.

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^3. Matuojami teršalai (parametrai) nustatomi vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamentu, reglamentu (EB) Nr. 166/2006, Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, Atliekų deginimo aplinkosauginiais reikalavimais.

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

10^4. Žuvininkystės tvenkinių vandens mėginiai imami taip, kaip nurodyta Nuotekų tvarkymo reglamento 6 priede.

Atliekų deginimo ir bendro deginimo įrenginiuose išmetamųjų dujų valymo metu susidarančių nuotekų matavimai atliekami vadovaujantis Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų VIII ir IX skyriuose nustatytais reikalavimais.

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

10^5. Atliekant teršalų (parametrų) matavimus išleidžiamose buitinėse, gamybinėse (įskaitant aušinimo vandenį), komunalinėse ar paviršinėse nuotekose, minimalus metinis mėginių ėmimo dažnis nustatomas pagal 1 lentelėje nurodytus kriterijus.

1 lentelė. Minimalus metinis mėginių ėmimo dažnis išleidžiamose nuotekose.

Eil. Nr.	Nuotekų išleidimo vieta	Nuotekų tipas	Nuotekų valymo įrenginio dydis/išleidžiamų nuotekų kiekis	Matavimų dažnis	Pastabos
1.	Gamtinė aplinka	Komunalinės, buitinės	nuo 5 m^3 iki 1 999 GE	kartą per ketvirtį	
2.			nuo 2 000 iki 9 999 GE	kartą per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, Taršos leidime arba Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame vadovaujantis taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti mėginius kartą per ketvirtį. Tačiau jei vienas iš mėginių neatitinka nuotekų užterštumo normų, toliau mėginiai turi būti imami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.
3.			nuo 10 000 iki 49 999 GE	kartą per mėnesį	
4.			50 000 ir daugiau GE	2 kartus per mėnesį	

Eil. Nr.	Nuotekų išleidimo vieta	Nuotekų tipas	Nuotekų valymo įrenginio dydis/išleidžiamų nuotekų kiekis	Matavimų dažnis	Pastabos
5.		Gamybinės, aušinimo vanduo	iki 50 m^3/d	kartą per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, Taršos leidime arba Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti mėginius kartą per ketvirtį. Tačiau jei vienas iš mėginių neatitinka nuotekų užterštumo normų, toliau mėginiai turi būti imami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Eil. Nr.	Nuotekų išleidimo vieta	Nuotekų tipas	Nuotekų valymo įrenginio dydis/išleidžiamų nuotekų kiekis	Matavimų dažnis	Pastabos
6.			50 ir daugiau m^3/d	2 kartus per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, taršos leidime arba Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti mėginius kartą per mėnesį. Tačiau jei vienas iš mėginių neatitinka nuotekų užterštumo normų, toliau mėginiai turi būti imami ne rečiau kaip 2 kartus per mėnesį.
7.		Paviršinės	-	kartą per ketvirtį	
8.	Nuotakynas	Komunalinės	50 ir daugiau m^3/d	kartą per ketvirtį	
9.		Gamybinės, aušinimo	iki 500 m^3/d	kartą per ketvirtį	

Eil. Nr.	Nuotekų išleidimo vieta	Nuotekų tipas	Nuotekų valymo įrenginio dydis/išleidžiamų nuotekų kiekis	Matavimų dažnis	Pastabos
10.		vanduo	500 ir daugiau m^3/d	kartą per mėnesį	Jeigu 2 metus nuotekų užterštumo lygis atitinka TIPK, Taršos leidime arba Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus, vėlesniais metais pakanka imti mėginius kas 2 mėnesius. Tačiau jei vienas iš mėginių neatitinka nuotekų užterštumo normų, toliau mėginiai turi būti imami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Lentelės pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^6. Atliekant teršalų (parametrų) matavimus nuotekose prieš valymą, mėginių ėmimo dažnis turi atitikti mėginių ėmimo dažnį išleidžiamose nuotekose.
Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^7. Atliekant teršalų (parametrų) matavimus iš paviršinio vandens telkinio aušinimo tikslams paimtame vandenyje, mėginiai turi būti imami:

10^7.1. tokiu pat dažniu kaip išleidžiamame aušinimo vandenyje, kai jo į gamtinę aplinką išleidžiama mažiau kaip 50 m^3 per parą;

10^7.2. kartą per mėnesį, kai per parą į gamtinę aplinką išleidžiama 50 ir daugiau m^3 aušinimo vandens.
Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^{8}. Kai ūkio subjekto išleidžiamose nuotekose viršijamos Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytos į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normos arba TIPK leidime nurodyti leistinos taršos normatyvai, Nuostatų 15 punkte nurodyta ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą derinanti institucija gali pareikalauti keisti Monitoringo programoje nurodytą mėginių ėmimo dažnį.
Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

10^{9}. Atliekant teršalų (parametrų) matavimus, mėginiai turi būti imami automatiniais mėginių semtuvais toje pačioje tiksliai nustatytoje vietoje:
10^{9}.1. iš 2000 GE ar didesnių aglomeracijų/taršos šaltinių į gamtinę aplinką išleidžiamose buitinėse, komunalinėse, gamybinėse nuotekose. Šis reikalavimas netaikomas, kai nuotekos prieš išleidimą į gamtinę aplinką kaupiamos sukauptuvuose, iš kurių išleidžiamos periodiškai;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

10^{9}.2. iš 100 000 GE ar didesnių aglomeracijų surinktose nuotekose prieš valymą.
Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^{10}. Mėginių ėmimo vietos turi būti įrengtos taip, kad būtų sudaryta galimybė atlikti Monitoringo programoje numatytų teršalų (parametrų) kontrolę.
Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

10^{11}. Nuotekų mėginiai turi būti imami pagal šių dokumentų reikalavimus: LST EN ISO 5667-1:2007+AC:2007 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 1 dalis. Mėginių ėmimo programų ir būdų sudarymo nurodymai (ISO 5667-1:2006)“, LST EN ISO 5667-3:2013 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Vandens mėginių konservavimas ir tvarkymas (ISO 5667-3:2012)“, LST EN ISO 5667-10:2011 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 10 dalis. Nurodymai, kaip imti nuotekų mėginius (tapatus ISO 5667-10:1992)“, LST EN ISO 5667-20:2011 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 20 dalis. Nurodymai, kaip naudoti mėginių ėmimo duomenis priimant sprendimą. Atitiktis ribinėms vertėms ir klasifikavimo sistemos (tapatus ISO 5667-20:2008)“.
Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

10^{12}. Iš paviršinio vandens telkinio paimto vandens mėginiai turi būti imami pagal šių dokumentų reikalavimus: LST EN ISO 5667-1:2007+AC:2007 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 1 dalis. Mėginių ėmimo programų ir būdų sudarymo nurodymai (ISO 5667-1:2006)“, LST EN ISO 5667-3:2013 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Vandens mėginių konservavimas ir tvarkymas (ISO 5667-3:2012)“, ISO 5667-4:1987 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 4 dalis. Nurodymai, kaip imti mėginius iš ežerų ir vandens saugyklų“, ISO 5667-6:2005 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 6 dalis. Nurodymai, kaip imti mėginius iš upių ir upelių“, LST EN ISO 5667-20:2011 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 20 dalis. Nurodymai, kaip naudoti mėginių ėmimo duomenis priimant sprendimą. Atitiktis ribinėms vertėms ir klasifikavimo sistemos (ISO 5667-20:2008)“.
Papildyta punktu:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

III. ŪKIO SUBJEKTŲ POVEIKIO APLINKOS KOKYBEI (POVEIKIO APLINKAI) MONITORINGAS

11. Ūkio subjektų poveikio aplinkos oro kokybei monitoringas vykdomas nuolatinių, nenuolatinių matavimų ar matematinio modeliavimo būdais:

11.1. nuolatinių matavimų būdas taikomas teršalams, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, kuriems teisės aktuose yra nustatyta 1 valandos ribinė vertė, o jų koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą be foninių koncentracijų, viršija teisės aktuose nustatytą viršutinę vertinimo ribą. Atliekant nuolatinius matavimus, teršalų koncentracija ore matuojama kasmet, o minimalus duomenų surinkimas per metus turi siekti 90% galimų surinkti duomenų;

11.2. nenuolatinių matavimų būdas taikomas, kai:

11.2.1. teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą be foninių koncentracijų, neviršija teisės aktuose nustatytos mažiausio vidurkinimo laikotarpio viršutinės vertinimo ribos, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai. Šiuo atveju atlikus taršos šaltinių inventorizaciją teršalų koncentracijos ore matuojamos nenuolatiniu būdu ne mažiau kaip kartą per 5 metus, o matavimų minimali laiko aprėptis turi siekti bent 14% metinio laiko, t. y. vienas atsitiktinai pasirinktos dienos matavimas per savaitę ištisus metus arba 8 pasirinktų savaičių, tolygiai paskirstytų per metus, matavimai;

11.2.2. teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, TPR, apskaičiuotas šio priedo 3 punkte nustatyta tvarka, yra didesnis kaip 10^4 (TPR>10^4). Atskirų teršalų matavimų dažnumas turi būti ne mažesnis kaip 1 kartas per mėnesį įrenginio veikimo metu. Ūkio subjekto motyvuotu prašymu Nuostatų 15 punkte nurodyta ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą derinanti institucija gali nustatyti ne mažiau kaip 4 tolygiai per metus paskirstytus matavimus, kai matavimų, atliktų pagal monitoringo planą ir (ar) valstybinės kontrolės metu, duomenys rodo, kad per pastaruosius 12 mėn. nurodyto teršalo, įrašyto į Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašą ir ribines aplinkos oro užterštumo vertes, koncentracija aplinkos ore yra ne didesnė kaip 0,8 to teršalo pusės valandos ribinės vertės, o, jei tokios nėra, - paros ribinės vertės. Teršalų koncentracijos aplinkos ore matavimai turi būti atliekami 1,5-3 m aukštyje nuo žemės paviršiaus. Oro mėginių paėmimo vietos teršalų koncentracijai nustatyti aplinkos ore parenkamos už ūkinės veiklos objekto teritorijos ribos, atsižvelgiant į meteorologines sąlygas (vėjo kryptį, oro temperatūrą, kritulius) bei dokumentus, tokius kaip aplinkos teritorijos topografinės nuotraukos, detalusis planas ir kt. Mėginiai imami už įmonės teritorijos ribos, ne mažiau kaip 3 taškuose, išdėstytuose skirtingais atstumais pavėjinėje kryptyje, ir viename taške - priešvėjinėje pusėje. Matavimų trukmė - 30 min. Kiekvieną kartą imant oro mėginius turi būti nurodyta produkcijos išeiga (ar apkrovimas) % nuo viso ūkinės veiklos pajėgumo.

Matavimams didžiausias atstumas ir maksimalios koncentracijos vertinimo taškas nuo konkretaus taršos šaltinio (šaltinių) parenkamas pagal taršos sklaidos skaičiavimus. Matavimus visuose pasirinktų atstumų taškuose būtina atlikti tą pačią dieną;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960

11.2.3. vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikant 1200 ar daugiau sutartinių gyvulių atitinkantį kiaulių (įskaitant paršavedes, kuilius, paršelius) skaičių, teršalų, nurodytų Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse

aplinkos oro užterštumo vertėse, koncentracija aplinkos ore už intensyvaus kiaulių auginimo įrenginių ribų, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą, neviršija ribinių aplinkos oro užterštumo verčių. Atskirų teršalų matavimų skaičius turi būti ne mažesnis kaip 6 kartai, iš kurių 4 kartus teršalų matavimai atliekami laikotarpiu nuo balandžio 1 d. iki lapkričio 1 d. Teršalų koncentracijos aplinkos ore matavimai už intensyvaus kiaulininkystės įrenginių ribų turi būti atliekami 1,5–3 m aukštyje nuo žemės paviršiaus. Matavimų trukmė – 30 min. Teršalų koncentracijos aplinkos ore matuojamos ne mažiau kaip kartą per 5 metus.

Papildyta punktu:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

11.3. matematinio modeliavimo būdas taikomas teršalams, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus ir kurių koncentracija aplinkos ore, įvertinta modeliuojant taršos sklaidą be foninių koncentracijų, neviršija nustatytos mažiausio vidurkinimo laikotarpio žemutinės vertinimo ribos, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai. Poveikio aplinkos orui vertinimas atliekamas po teršalų inventorizacijos, atliktos Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 (Žin., 2002, Nr. 81-3500; 2008, Nr. 82-3282), nustatyta tvarka. Teršalų sklaidos skaičiavimo modeliai pasirenkami vadovaujantis Foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijomis, patvirtintomis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. AV-112 (Žin., 2008, Nr. 82-3286), ir Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijomis, patvirtintomis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. AV-220 (Žin., 2008, Nr.143-5768).

12. Detalesni šio priedo 11 punkte pateiktų matavimo metodų taikymo reikalavimai pateikti Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkoje, Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, Aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu siektinose vertėse, Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąraše ir ribinėse aplinkos oro užterštumo vertėse.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

13. *Neteko galios nuo 2012-10-26*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin. 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847

14. Ūkio subjektų poveikio paviršiniam vandeniui monitoringas turi būti vykdomas laikantis šių reikalavimų:

14.1. tekančiuose paviršiniuose vandens telkiniuose (upės, upeliai, kanalai) mėginiai turi būti imami aukščiau nuotekų išleistuvo ūkio subjekto išleistų teršalų nepaveiktoje vietoje ir po visiško nuotekų susimaišymo apytiksliai 0,5 km žemiau išleistuvo. Mėginys, paimtas žemiau nuotekų išleidimo vietos, turi charakterizuoti bendrą vandens sudėtį pagal tėkmę, t. y. paėmimo vietoje turi būti pakankamas nuotekų susimaišymas (ne mažiau 80 %) su upės, upelio, kanalo vandeniu. Stebimoje upės, upelio, kanalo atkarpoje, esant keletui taršos šaltinių, vienas mėginys imamas aukščiau pirmojo taršos šaltinio, kitas – žemiau paskutiniojo;

14.2. pratakiuose vandens telkiniuose (ežerai, tvenkiniai) su greita vandens apykaita vienas mėginys imamas neteršiamoje vietoje, t. y. aukščiau išleistuvo, kitas – 0,5 km atstumu žemiau išleistuvo;

14.3. vandens telkiniuose (ežerai, tvenkiniai) su lėta vandens apykaita arba stovinčiu vandeniu mėginių ėmimo skaičius priklauso nuo telkinio dydžio. Vienas mėginys imamas antropogeninės taršos nepaveiktoje vietoje, antras – teršalų išleidimo vietoje, kiti (ne mažiau 2

mėginių) – 0,5 km atstumu į abi puses nuo nuotekų išleistuvo. Tuo atveju, kai vandens telkinys yra mažesnis nei 0,5 km^2, vienas mėginys imamas teršalų išleidimo vietoje, o kitas – ne toliau kaip 0,5 km nuo išleistuvo;

14.4. paviršiniuose vandens telkiniuose nustatomi parametrai:

14.4.1. pH, temperatūra, ištirpęs vandenyje deguonis, skendinčios medžiagos, biocheminis deguonies suvartojimas (BDS), cheminis deguonies suvartojimas (ChDS), amonio azotas, nitratai, nitritai, bendras azotas, fosfatai, bendras fosforas;

14.4.2. ūkinei veiklai būdingi teršalai, kurie yra nustatomi nuotekose (įskaitant ir biologinės taršos parametrus);

14.4.3. vandens debitas (tekančiuose vandens telkiniuose);

14.5. vandens mėginiai turi būti imami pagal LST EN ISO 5667-1:2007+AC:2007 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 1 dalis. Mėginių ėmimo programų ir būdų sudarymo nurodymai“ (ISO 5667-1:2006), LST EN ISO 5667-3:2006 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Nurodymai, kaip konservuoti ir tvarkyti vandens mėginius“ (ISO 5667-3:2003), ISO 5667-4:1987 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 4 dalis. Nurodymai, kaip imti mėginius iš ežerų ir vandens saugyklų“, ISO 5667-6:2005 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 6 dalis. Nurodymai, kaip imti mėginius iš upių ir upelių“;

14.6. paviršinio vandens mėginiai imami tokiu pat dažniu ir tuo pačiu metu, kaip ir nuotekų mėginiai.

15. Ūkio subjektų, nurodytų šių Nuostatų 8.2.2 punkte, motyvuotu prašymu Nuostatų 15 punkte nurodyta ūkio subjektų aplinkos monitoringo programą derinanti institucija gali leisti pakeisti ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei monitoringo planą, sumažinant poveikio paviršiniams vandeniui monitoringo apimtis, jei ūkio subjektas, ne mažiau kaip vienerius metus vykdęs poveikio paviršiniam vandeniui monitoringą, įrodo, kad dėl teršalų, išleistų su gamybinėmis nuotekomis, teršalų koncentracija paviršiniame vandens telkinyje pagal tuos teršalus neviršija Nuotekų tvarkymo reglamento 1 ir/arba 2 prieduose bei kituose teisės aktuose nustatytų DLK priimtuvui arba esama paviršinio vandens telkinio ekologinė būklė netapo blogesnė per vieną klasę pagal hidrocheminius parametrus.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

16. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringas vykdomas šia tvarka:

16.1 požeminio vandens monitoringas žemdirbystės drėkinimo laukuose, tvartų, mėšlidžių, srutų kauptuvų teritorijose turi būti vykdomas Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos aprašo nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847

16.1^1. ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.3.2.13 punkte, geriamojo vandens tiekimo vandenvietės gręžiniuose 2 kartus per metus (per pirmąjį ir trečiąjį ketvirčius) turi nustatyti sulfato ir chlorido koncentracijas požeminiame vandenyje ir laboratorinio tyrimo rezultatus raštu pateikti LGT;

Papildyta punktu:

Nr. D1-248, 2013-04-11, Žin., 2013, Nr. 40-1960 (2013-04-18), i. k. 113301MISAK00D1-248

16.2. ūkio subjektai, nurodyti 8.3.1.12, 8.3.1.13 punktuose, naujai pradėję veiklą:

16.2.1. privalo atlikti hidrogeologinius tyrimus požeminio vandens foninėms koncentracijoms nustatyti Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše nustatyta tvarka;

16.2.2. požeminio vandens monitoringą vykdo tik tuomet, jei atlikus 16.2.1 punkte nurodytus tyrimus ar RAAD ir LGT patikrinimo metu nustačius, kad bent viename gręžinyje teršiančių medžiagų koncentracija požeminiame vandenyje yra didesnė už nustatytą ribinę vertę;

16.3. požeminio vandens monitoringo programos dalis turi būti rengiama atsižvelgiant į Metodinių reikalavimų monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui, patvirtintų Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. 1-156 (Žin., 2011, Nr. 107-5092), nuostatas;

16.4. požeminio vandens mėginiai turi būti imami pagal LST ISO 5667-11:1998 „Vandens kokybė. Bandinių ėmimas: 11-oji dalis. Nurodymai, kaip imti gruntinio vandens bandinius“ ir LST EN ISO 5667-3:2006 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Nurodymai, kaip konservuoti ir tvarkyti vandens mėginius“ ir vadovaujantis procedūromis nurodytomis leidinyje „Požeminio vandens monitoringas. Metodinės rekomendacijos“ (www.lgt.lt);

16.5. jeigu 3 metus vykdyto poveikio požeminiam vandeniui monitoringo rezultatai rodo, kad nėra viršijamos teisės aktuose nurodytos taršos normos ir nedidėja teršiančių medžiagų koncentracijos, monitoringo programa gali būti keičiama sumažinant poveikio požeminiam vandeniui monitoringo vykdymo apimtis toje teritorijoje (išskyrus Nuostatų 8.3.1.12, 8.3.1.13 punktuose nurodytą veiklą vykdančius ūkio subjektus). Nuostatų 8.3.1.12 ir 8.3.1.13 punktuose nurodytiems ūkio subjektams monitoringo apimtys mažinamos Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše nustatyta tvarka;

16.6. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.3.1–8.3.4 punktuose, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingos medžiagos, apibrėžtos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje, ir jeigu dėl įrenginio eksploatavimo yra galimybė požeminį vandenį užteršti šiomis pavojingomis medžiagomis, monitoringo programoje turi numatyti tirti požeminio vandens užterštumą šiomis pavojingomis medžiagomis bent kartą per penkerius metus. Monitoringo programoje gali būti nenumatoma tirti požeminio vandens užterštumo atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingomis medžiagomis, kai ūkio subjektai požeminio vandens stebėseną (poveikio požeminiam vandeniui monitoringą) atlieka remdamiesi sistemingu užteršimo pavojaus įvertinimu.

Papildyta punktu:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

17. Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringas vykdomas šia tvarka:

17.1. poveikio drenažiniam vandeniui tyrimai atliekami tręšiamuose ir (ar) žemdirbystės drėkinimo laukuose esančių melioracijos sistemų žiotyse. Monitoringui parenkamos tik didžiausią drenažinio vandens surinkimo plotą turinčios melioracijos sistemos, kurių visas drenažinio vandens surinkimo plotas patenka į vieno ūkio subjekto naudojamą tręšiamą lauką (-us) ir (ar) žemdirbystės drėkinimo lauką (-us). Mėginių ėmimo vietų skaičius turi būti ne mažesnis kaip viena vieta kiekviename penkiasdešimties hektarų tręšiamų ir (ar) žemdirbystės drėkinimo laukų, tais metais naudojamų mėšlui ir srutoms skleisti, plote, arba ne daugiau nei 10 mėginių ėmimo vietų;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847

17.2. poveikio drenažiniam vandeniui mėginiai imami drenažo sistemų žiotyse vieną arba du kartus per metus. Jei laistoma iki birželio 15 d., mėginys imamas po mėšlo ir (ar) srutų skleidimo artimiausiu laiku, kai galima nustatyti poveikį paviršiniams vandens telkiniams, bet ne vėliau kaip iki birželio 15 d. Jeigu laistoma ir (arba) po birželio 15 d., kitas mėginys imamas po mėšlo ir (ar) srutų skleidimo artimiausiu laiku, kai galima nustatyti

poveikį paviršiniams vandens telkiniams, bet ne vėliau kaip iki lapkričio 15 d.;

17.3. jeigu po 3 metus vykdyto mėšlo ir (ar) srutų skleidimo RAAD nustato, kad 3 metus mėšlo ir (ar) srutų skleidimo teritorijoje tiriamų teršiančių medžiagų koncentracijų vidurkis neviršija vandenyje tiriamų teršiančių medžiagų didžiausios leistinos koncentracijos, Monitoringo programa keičiama sumažinant poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo vykdymo apimtis toje teritorijoje: tyrimai turi būti vykdomi kas 3, o dar po 3 metų – kas 6 mėšlo ir (ar) srutų skleidimo metus. Jei šiame punkte nustatyta tvarka sumažinus monitoringo vykdymo apimtis vėliau nustatomas teršiančių medžiagų leistinos koncentracijos viršijimas, Monitoringo programa privalo būti keičiama, panaikinant monitoringo vykdymo apimčių sumažinimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847

17.4. tiriami parametrai: bendrasis fosforas, bendrasis azotas, amonio azotas, nitritų azotas. Teršiančių medžiagų koncentracijos ištekančiame iš drenažo sistemų vandenyje neturi viršyti šių didžiausių leistinų koncentracijų: bendrojo fosforo – 2 mg/l, bendrojo azoto – 15 mg/l, amonio azoto (NH_4-N) – 5 mg/l, nitritų azoto (NO_2-N) – 0,3 mg/l. Nustačius didžiausių leistinų koncentracijų viršijimus, veiklos vykdytojas privalo imtis priemonių taršai sumažinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

18. Ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.5.2–8.5.3 punktuose, eksploatuojantys įrenginius, kuriuose vykdoma TIPK taisyklių I priede išvardintų rūšių ūkinė veikla, jeigu šiuose įrenginiuose naudojamos, gaminamos ar iš jų išleidžiamos pavojingos medžiagos, apibrėžtos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo 3 straipsnyje, ir jeigu dėl įrenginio eksploatavimo yra galimybė dirvožemį užteršti šiomis pavojingomis medžiagomis, monitoringo programoje turi numatyti tirti dirvožemio užterštumą šiomis pavojingomis bent kartą per dešimt metų. Monitoringo programoje galima nenumatyti tirti dirvožemio užterštumo atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingomis medžiagomis, tuo atveju, kai ūkio subjektai dirvožemio stebėseną (poveikio dirvožemiui monitoringą) atlieka remdamiesi sistemingu užteršimo pavojaus įvertinimu.

Papildyta punktu:

Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų
2 priedas

(Ūkio subjekto aplinkos monitoringo programos forma)

Aplinkos apsaugos agentūrai ☐
_____ regiono aplinkos apsaugos departamentui ☐
(tinkamą langelį pažymėti X)

Pastraipos pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

ŪKIO SUBJEKTO APLINKOS MONITORINGO PROGRAMA

I. BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:
1.1. teisinis statusas:
juridinis asmuo ☐
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė) ☐
fizinis asmuo, vykdantis ūkinę veiklą ☐
(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas_

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.

1.5. ryšio informacija		
telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas					
adresas					
savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.

3. Trumpas ūkinės veiklos objekte vykdomos veiklos aprašymas nurodant taršos šaltinius, juose susidarančius teršalus ir jų kiekį, galimą poveikio aplinkai pobūdį.

4. Ūkinės veiklos objekto išsidėstymas žemėlapyje (-iuose), schema (-os) su pažymėtais taršos šaltiniais (išleistuvų (-ais)) ir jų koordinatės valstybinėje koordinačių sistemoje.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

II. TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

1 lentelė. Technologinių procesų monitoringo planas.

Eil. Nr.	Technologinio proceso pavadinimas	Matavimų atlikimo vieta	Nustatomi parametrai	Matavimų dažnumas	Parametrų nustatytos standartinės sąlygos
1	2	3	4	5	6

III. TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ/IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

2 lentelė. Taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringo planas.

Eil. Nr.	Įrenginio/ gamybos pavadinimas	Taršos šaltinis[1]			Teršalai		Matavimų dažnumas	Planuojamas naudoti matavimo metodas[2]
		Nr.	pavadinimas	koordinatės	pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

[1] Įtraukiami ir tie taršos šaltiniai, kuriuose įrengta nuolat veikianti išmetamų teršalų monitoringo sistema.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

3 lentelė. Taršos šaltinių su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo planas.

Išleistuvo kodas[1]	Išleidžiamų nuotekų debitas, m^3/d	Nustatomi teršalai (parametrai)[2]		Planuojamas matavimo metodas[3]	Mėginių ėmimo vieta[4]	Nuotekų valymo įrenginio kodas[5] ir pavadinimas	Vandens šaltinio kodas[6]	Mėginių ėmimo dažnu-mas[7]	Mėginių ėmimo būdas	Mėginių tipas	Debito matavimo būdas	Debito matavimo prietaisai
		kodas	pavadinimas, matavimo vnt.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos:

[1] Išleistuvo identifikavimo kodas įrašomas pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt) pateiktą Išleistuvų sąvadą. Jei pildomi duomenys apie naują išleistuvą, įrašomas jo pavadinimas.

[2] Teršalų (parametrų) kodai, pavadinimai ir matavimo vienetai įrašomi iš Vandens išteklių naudojimo valstybinės statistinės apskaitos ir duomenų teikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 (Žin., 2000, Nr. 8-213; 2003, Nr. 79-3610; 2010, Nr. 89-4721) 1 priedėlyje pateikto Teršiančių medžiagų ir kitų parametrų kodų sąrašo.

[3] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas planuojamas taikyti matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

[4] Pildoma Nuostatų 1 priedo 10^2 punkte nurodytais atvejais. Kai mėginių ėmimo vieta – „iš paviršinio vandens telkinio paimtame vandenyje“, toliau lentelėje pildomi tik 8 ir 9 stulpeliai.

[5] Pildoma, kai mėginių ėmimo vieta – „nuotekose prieš valymą“. Nuotekų valymo įrenginio identifikavimo kodas įrašomas pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt) pateiktą Išleistuvų sąvadą. Jei pildomi duomenys apie naują nuotekų valymo įrenginį, jo identifikavimo kodas nerašomas.

[6] Pildoma, kai mėginių ėmimo vieta – „iš paviršinio vandens telkinio paimtame vandenyje“. Vandens šaltinio identifikavimo kodas įrašomas pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt) pateiktą Vandens šaltinių sąvadą. Jei pildomi duomenys apie naują vandens šaltinį, jo identifikavimo kodas nerašomas.

[7] Mėginių ėmimo dažnumas pastovus, tačiau mėginių ėmimo savaitės dienos ir laikas turi keistis per metus.

IV. POVEIKIO APLINKOS KOKYBEI (POVEIKIO APLINKAI) MONITORINGAS

5. Sąlygos, reikalaujančios vykdyti poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringą (pagal šių Nuostatų II skyriaus reikalavimus).

5^1. Ūkinės veiklos objekte vykdomo sistemingo užteršimo pavojaus įvertinimo aprašymas (pildoma, kai monitoringo programoje nenumatoma tirti požeminio vandens ir (ar) dirvožemio užterštumo atitinkamomis įrenginyje naudojamomis, gaminamomis ar iš jų išleidžiamomis pavojingomis medžiagomis pagal Nuostatų 1 priedo 16.6 ir (ar) 18 punkto reikalavimus).

Papildyta punktu:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

6. Matavimo vietų skaičius bei matavimo vietų parinkimo principai ir pagrindimas.

7. Veiklos objekto (-ų)) išsidėstymas žemėlapyje (-iuose), schema (-os) su pažymėtomis stebėjimo vietomis nurodant taršos šaltinių (išleistuvo (-ų)) koordinates bei monitoringo vietų koordinates LKS-94 koordinačių sistemoje.

4 lentelė. Poveikio vandens kokybei monitoringo planas.

Eil. Nr.	Išleistuvo kodas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta				Matavimų dažnumas	Numatomas matavimo metodas[3]
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio,	paviršinio vandens	paviršinio vandens telkinio		

					km	telkinio kodas[2]	pavadinimas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

[1] Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimo kriterijai yra Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Žin., 2006, Nr. 59-2103; 2010, Nr. 59-2938; 2011, Nr. 39-1888), 1 priede ir 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų aplinkos kokybės standartai paviršiniuose vandenyse ir 2 priedo B dalies B1 sąraše nurodytų medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos vandens telkinyje-priimtuve.

[2] Nurodomas paviršinio vandens telkinio identifikavimo kodas Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastre.

[3] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Lentelės pakeitimai:

Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

5 lentelė. Poveikio oro kokybei monitoringo planas.

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimų dažnumas	Numatomas matavimo metodas[2]
			pavadinimas	koordinatės		
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

[1] Nurodomos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Lentelės pakeitimai:

Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

6 lentelė. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo planas[1].

Eil. Nr.	Gręžinio Nr.[2]	Nustatomi parametrai	Matavimo metodas	Vertinimo kriterijus[3]	Matavimų dažnumas/ Periodiškumas

1	2	3	4	5	6

Pastabos:

[1] Jei programoje numatytas poveikio požeminiam vandeniui monitoringas, prie programos pridedami šie dokumentai ar informacija:

1. ekogeologinio tyrimo ataskaita, parengta Ekogeologinių tyrimų reglamente nustatyta tvarka. Ataskaitą turi pateikti ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.3.1.1–8.3.1.11, 8.3.1.14, 8.3.2.1–8.3.2.7, 8.3.2.9, 8.3.3 punktuose;

2. hidrogeologinių tyrimų ataskaita, parengta Žemės ūkio veiklos subjektų poveikio požeminiam vandeniui vertinimo ir monitoringo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Ataskaitą turi pateikti ūkio subjektai, nurodyti Nuostatų 8.3.1.12 ir 8.3.1.13 punktuose;

3. hidrogeologinių sąlygų ir vandens kokybės aprašymas (pateikti tuo atveju, jeigu nėra pateikiama 1 ir 2 punktuose nurodyta informacija);

4. monitoringo uždaviniai ir jų įgyvendinimo būdai;

5. monitoringo tinklas ir jo pagrindimas (monitoringo tinklo dokumentacija, stebėjimo taškų, gręžinių pasai, parengti pagal Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 1-45 (Žin., 2004, Nr. 90-3342) reikalavimus);

6. monitoringo vykdymo metodika (darbų sudėtis, periodiškumas, matavimų kokybės užtikrinimas ir kontrolė), rezultatų vertinimo kriterijai;

7. laboratorinių darbų metodika;

8. monitoringo informacijos analizės forma ir periodiškumas.

[2] Stebimojo gręžinio identifikavimo numeris Žemės gelmių registre.

[3] Nurodomos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

Lentelės pakeitimai:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

7 lentelė. Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo planas.

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo dažnumas	Numatomas matavimo metodas[2]
			pavadinimas	koordinatės		
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

[1] Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Papildyta lentele:

Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

8 lentelė. Poveikio aplinkos kokybei (dirvožemiui, biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui) monitoringo planas.

Eil. Nr.	Stebėjimo objektas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo dažnumas	Numatomas matavimo metodas[2]
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km		
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

[1] Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai. Biologiniams matavimams bei stebėjimams (tarp jų ir ekotoksikologiniams), kuriems nėra nustatytų ribinių verčių, nurodomos kontrolinių matavimų ar kitos norminės arba atskaitinės (referentinės) vertės.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo įteisintas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Papildyta lentele:

Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

V. PAPILDOMA INFORMACIJA

8. Nurodoma papildoma informacija ar dokumentai, kuriuos būtina parengti pagal kitų teisės aktų, reikalaujančių iš ūkio subjektų vykdyti aplinkos monitoringą, reikalavimus.

9. Nurodomi, kokie Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nuolatinių matavimų rezultatai (pvz.: savaitės, paros, valandos) privalo būti saugomi.

VI. DUOMENŲ IR ATASKAITŲ TEIKIMO TERMINAI BEI GAVĖJAI

10. Nurodomi duomenų, informacijos ir/ar monitoringo ataskaitų teikimo terminai bei gavėjai.

Programą parengė _____
(Vardas ir pavardė, telefonas)

_____	_____	_____	_____
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)	(Data)

SUDERINTA
_____
(Monitoringo programą derinančios institucijos vadovo pareigos)
A. V.

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)
(Data)

Pastraipos pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų
3 priedas

(Ūkio subjektų technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenų pateikimo forma)

_____ regiono aplinkos apsaugos departamentui

ŪKIO SUBJEKTŲ TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGO IR TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ/IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGO NENUOLATINIŲ MATAVIMŲ DUOMENYS

I. BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:
1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo	☐
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)	☐
fizinis asmuo, vykdantis ūkinę veiklą	☐

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.

1.5. ryšio informacija

telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas					
adresas					
savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.

3. Informaciją parengusio asmens ryšio informacija:

telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas

4. Laikotarpis, kurio duomenys pateikiami:

Skyriaus pakeitimai:

Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

II. ŪKIO SUBJEKTŲ TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ MONITORINGAS

1 lentelė. Technologinių procesų monitoringo duomenys.

Eil. Nr.	Technologinio proceso pavadinimas	Matavimų atlikimo vieta	Nustatomi parametrai	Matavimų dažnumas	Matavimų rezultatai, neatitinkantys nustatytų standartinių sąlygų	
					išmatuota reikšmė[1], matavimo vienetai	matavimo atlikimo data ir laikas
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos:

[1] Jei per parą buvo užregistruota daugiau kaip 20 matavimo rezultatų, kurie neatitiko nustatytų parametrams standartinių sąlygų, tai nurodomas matavimo rezultatų intervalas ir neatitikimų per parą skaičius.

Lentelės pakeitimai:

Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

III. ŪKIO SUBJEKTŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

2 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys.

Taršos šaltinis						Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Matavimo atlikimo data (metai, mėnuo, diena, val.)
Nr.	kodas[1]	pavadinimas	koordinatės	aukštis, m	angos skersmuo, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm^3/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

[1] Kol nėra nustatytas taršos šaltinio unikalusis kodas, pildyti grafą „Taršos šaltinio Nr.“

3 lentelė. Teršalų, išmetamų iš stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, monitoringo duomenys.

Taršos šaltinis	Teršalai	Matavimų	Technologinio proceso	Matavimo	Laboratorijos, atlikusios matavimus,

Nr.	kodas[1]	kodas	pavadinimas	rezultatai[2]	sąlygos mėginių ėmimo ar matavimo metu[3]	metodas[4]	pavadinimas ir leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

[1] Kol nėra nustatytas taršos šaltinio unikalusis kodas, ši skiltis nepildoma.

[2] Išmetamų į aplinkos orą atskirų teršalų kiekis gali būti pateikiamas arba mg/Nm^3, arba g/s. Jeigu išmatuota teršalo koncentracija yra mažesnė už taikomu metodu išmatuojamą mažiausią koncentraciją, pateikiant monitoringo duomenis, turi būti įrašoma, už kokią konkrečią taikomu metodu išmatuojamos mažiausios koncentracijos vertę matuotos teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė.

[3] Detalus aprašymas bet kokių nestandartinių sąlygų, galėjusių turėti įtakos matavimų rezultatams (pvz., dujų degimo temperatūra, įrangos paleidimas, apkrova, ir kt.).

[4] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

IV. ŪKIO SUBJEKTŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ MONITORINGAS

4 lentelė. Taršos šaltinių su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringo duomenys[1].

Išleistuvo kodas[2]		Nuotekų valymo įrenginio kodas[3]				Nuotekų valymo įrenginio pavadinimas								
Mėginio ėmimo data, MMMM. mm.dd	Mėginio ėmimo laikas, hh.min	Mėginio ėmimo vieta[4]	Laiko-tarpis[5], d.	Nuotekų debitas, m^3/d	Nuotekų kiekis[6], m^3	Labai smarkus lietus[7], Taip/Ne	Temperatūra, °C	Teršalai (parametrai) [8]		Matavimo rezultatas[9]	Matavimo metodas[10]	Laboratorija, atlikusi matavimą		Tyrimų protokolo Nr.
								kodas	pavadinimas, matavimo vnt			leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	pavadinimas	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Pastabos:

[1] Kiekvienam išleistuvui pildoma atskira lentelė. Žuvininkystės tvenkinių vandens, paviršinių nuotekų išleistuvams, kuriuose nėra debito matavimo prietaisų, lentelės 4, 5, 6 stulpeliai nepildomi.

[2] Išleistuvo identifikavimo kodas įrašomas pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt) pateiktą Išleistuvų sąvadą. Jei pildomi duomenys apie naują išleistuvą, įrašomas jo pavadinimas.

[3] Nuotekų valymo įrenginio identifikavimo kodas įrašomas pagal Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (http://gamta.lt) pateiktą Išleistuvų sąvadą. Jei pildomi duomenys apie naują nuotekų valymo įrenginį, jo identifikavimo kodas nerašomas.

[4] Kai mėginio ėmimo vieta nurodoma „paimtame vandenyje“, lentelės 4, 5, 6, 7, 8 stulpeliai nepildomi.

[5]dienų skaičius nuo paskutinio iki aprašomo mėginio ėmimo. Pirmojo kalendoriniais metais mėginio atveju nurodomas laikotarpis nuo kalendorinių metų pradžios iki pirmojo metų mėginio ėmimo, paskutinio kalendoriniais metais mėginio atveju nurodomi du laikotarpiai – nuo priešpaskutinio iki paskutinio kalendorinių metų mėginio ėmimo ir nuo paskutinio kalendorinių metų mėginio ėmimo iki metų pabaigos.

[6] Nuotekų kiekis per nurodytąjį laikotarpį. Pirmojo kalendoriniais metais mėginio atveju nuotekų kiekis rašomas laikotarpiui nuo kalendorinių metų pradžios iki pirmojo metų mėginio ėmimo, paskutiniojo kalendoriniais metais mėginio atveju – dviem atskiriems laikotarpiams (nuo priešpaskutinio iki paskutinio kalendorinių metų mėginio ėmimo ir nuo paskutinio kalendorinių metų mėginio ėmimo iki metų pabaigos).

[7] Nepildoma žuvininkystės tvenkinių vandens, paviršinių nuotekų išleistuvams. Labai smarkus lietus nustatomas pagal Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklius, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 (Žin., 2011, Nr. 141-6642).

[8] Teršalų (parametrų) kodai, pavadinimai ir matavimo vienetai įrašomi iš Vandens išteklių naudojimo valstybinės statistinės apskaitos ir duomenų teikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 (Žin., 2000, Nr. 8-213; 2003, Nr.79-3610; 2010, Nr. 89-4721) 1 priedėlyje pateikto Teršiančių medžiagų ir kitų parametrų kodų sąrašo.

[9] Jei išmatuota atskiro nuotekų mėginio teršalo koncentracija yra mažesnė už taikomu metodu išmatuojamą mažiausią koncentraciją, pateikiant matavimo rezultatą turi būti įrašoma, už kokią konkrečią taikomu metodu išmatuojamos mažiausios koncentracijos vertę matuotos teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė, prieš skaičių nurodant ženklą „<“.

[10] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Pastraipos pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

Lentelės pakeitimai:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

Parengė _____
(Vardas ir pavardė, telefonas)

_____	_____	_____	_____
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)	(Data)

_____

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų
4 priedas

(Ūkio subjekto aplinkos monitoringo ataskaitos forma)

_____ regiono aplinkos apsaugos departamentui

ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

1. Informacija apie ūkio subjektą:
1.1. teisinis statusas:

juridinis asmuo	☐
juridinio asmens struktūrinis padalinys (filialas, atstovybė)	☐
fizinis asmuo, vykdantis ūkinę veiklą	☐

(tinkamą langelį pažymėti X)

1.2. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė	1.3. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio kodas Juridinių asmenų registre arba fizinio asmens kodas

1.4. juridinio asmens ar jo struktūrinio padalinio buveinės ar fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresas

savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.

1.5. ryšio informacija

telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas

2. Ūkinės veiklos vieta:

Ūkinės veiklos objekto pavadinimas					
adresas					
savivaldybė	gyvenamoji vietovė (miestas, kaimo gyvenamoji vietovė)	gatvės pavadinimas	namo pastato ar pastatų komplekso Nr.	korpusas	buto ar negyvenamosios patalpos Nr.

3. Informaciją parengusio asmens ryšio informacija:

telefono Nr.	fakso Nr.	el. pašto adresas

4. Laikotarpis, kurio duomenys pateikiami:

Skyriaus pakeitimai:
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557

II. POVEIKIO APLINKOS KOKYBEI (POVEIKIO APLINKAI) MONITORINGAS

1 lentelė. Poveikio vandens kokybei monitoringo duomenys.

Eil. Nr.	Išleistuvo kodas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta				Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[3]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km	paviršinio vandens telkinio kodas[2]	paviršinio vandens telkinio pavadinimas				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos:

[1] Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimo kriterijai yra Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Žin., 2006, Nr. 59-2103; 2010, Nr. 59-2938; 2011, Nr. 39-1888), 1 priede ir 2 priedo A dalyje nurodytų medžiagų aplinkos kokybės standartai paviršiniuose vandenyse ir 2 priedo B dalies B1 sąraše nurodytų medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos vandens telkinyje-priimtuve.

[2] Nurodomas paviršinio vandens telkinio identifikavimo kodas Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastre.

[3] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

2 lentelė. Poveikio oro kokybei monitoringo duomenys.

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta,		Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[2]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
			pavadinimas	koordinatės				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

[1] Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

3 lentelė. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo duomenys[1].

Eil. Nr.	Nustatomas parametras	Matavimo vnt.	Matavimo metodas[2]	Laboratorija[2]	Vertinimo kriterijus[3]	Matavimų rezultatas	
						gręžinio Nr[4].	
						data	
1	2	3	4	5	6	7	

Pastabos:

[1] Kartu su ataskaita turi būti pateikiamos:

1) laboratorinių tyrimų protokolų kopijos;

2) pastabos apie Monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies vykdymą, tinklo būklę, vertinimo kriterijų viršijančius parametrus.

[2] Matavimo metodas ir laboratorija lentelėje gali būti nenurodyti, jeigu jie nurodyti tyrimų protokole.

[3] Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

[4] Stebimojo gręžinio identifikavimo numeris Žemės gelmių registre.

4 lentelė. Poveikio drenažiniam vandeniui monitoringo duomenys.

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[2]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
			pavadinimas	koordinatės				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

[1] Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo nustatytas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Papildyta lentele:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

5 lentelė. Poveikio aplinkos kokybei (dirvožemiui, bioįvairovei, kraštovaizdžiui) monitoringo duomenys.

Eil. Nr.	Stebėjimo objektas	Nustatomi parametrai	Vertinimo kriterijus[1]	Matavimų vieta		Matavimo atlikimo data ir laikas	Matavimų rezultatai	Matavimo metodas[2]	Laboratorija, atlikusi matavimus	
				koordinatės	atstumas nuo taršos šaltinio, km				leidimo ar akreditacijos pažymėjimo Nr.	leidimo ar akreditacijos pažymėjimo išdavimo data
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Pastabos:

[1] Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai. Biologiniams matavimams bei stebėjimams (tarp jų ir ekotoksikologiniams), kuriems nėra nustatytų ribinių verčių, nurodomos kontrolinių matavimų ar kitos norminės arba atskaitinės (referentinės) vertės.

[2] Nurodomas galiojantis teisės aktas, kuriuo įteisintas matavimo metodas, galiojančio standarto žymuo ar kitas metodas.

Papildyta lentele:
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

III. MONITORINGO (IŠSKYRUS POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO) DUOMENŲ ANALIZĖ IR IŠVADOS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

5. Pateikiama monitoringo duomenų analizė, kurioje aprašomos ūkio subjekto technologinių procesų atitikimą technologiniam režimui bei neatitikimų pasekmės bei tikėtinos priežastys, įvertinami gauti ūkio subjektų aplinkos monitoringo rezultatai ir palyginami su atitinkamomis teršalų vertėmis, įvertinamas bei prognozuojamas vykdomos veiklos poveikis gamtinės aplinkos kokybei, taip pat palyginami gauti duomenys su praėjusių metų monitoringo duomenimis.

IV. POVEIKIO POŽEMINIAM VANDENIUI MONITORINGO DUOMENŲ ANALIZĖ IR IŠVADOS APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS POVEIKĮ APLINKAI

6. Pateikiama:
6.1. trumpa ūkio subjekto veiklos charakteristika;
6.2. monitoringo tinklo schema;
6.3. monitoringo ir laboratorinių darbų metodikų aprašymas;
6.4. monitoringo duomenų analizė, teršiančių medžiagų didėjimo ar mažėjimo tendencijų įvertinimas;
6.5. išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį požeminio vandens ištekliams ir jų kokybei;
6.6. rekomendacijos ūkio subjekto veiklai pagerinti, siekiant sumažinti arba nutraukti neigiamas jos pasekmes aplinkai;
6.7. rekomendacijos Monitoringo programos tikslinimui ir monitoringo apimčių keitimui, jeigu monitoringo rezultatais tai galima pagrįsti.

Ataskaitą parengė _____
(Vardas ir pavardė, telefonas)

_____	_____	_____	_____
(Ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)	(Data)

_____

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911

Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų
5 priedas

BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS OBJEKTŲ APLINKOS RADIOLOGINIO MONITORINGO REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie reikalavimai reglamentuoja aplinkos radiologinį monitoringą (toliau – Monitoringas), kurį privalo vykdyti ūkio subjektas, projektuojantis, statantis, eksploatuojantis branduolinės energetikos objektus (toliau – BEO), vykdantis BEO eksploatavimo nutraukimą ir uždarytų radioaktyviųjų atliekų kapinynų priežiūrą. Jie netaikomi branduolinių ir radiologinių avarijų BEO atvejais.

2. Vertinant BEO radiologinį poveikį aplinkai, vadovaujamasi principu, kad jei apsaugos priemonės užtikrina pakankamą gyventojų saugą, jos yra pakankamos ir aplinkai bei gamtos ištekliams apsaugoti.

II. APLINKOS RADIOLOGINIO MONITORINGO PROGRAMA, JOS RENGIMO IR DERINIMO TVARKA

3. BEO Monitoringas vykdomas pagal ūkio subjekto parengtą ir su Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA) suderintą aplinkos radiologinio monitoringo programą (toliau – Monitoringo programa), susidedančią iš taršos monitoringo ir poveikio aplinkai monitoringo.

4. Monitoringo programa turi būti parengta atsižvelgiant į planuojamą ar esamą aplinkos taršą (išmetamų radioaktyviųjų medžiagų cheminę, fizinę formą ir sudėtį), aplinkos ir gyventojų demografinius ypatumus ir įpročius. Foniniam užterštumui (gamtiniams, globaliai išplitusiems ir kitų taršos šaltinių radionuklidams) įvertinti Monitoringas turi būti vykdomas ne mažiau nei 1-erius metus iki BEO eksploatavimo pradžios.

5. Monitoringo programa turi apimti visas radionuklidų sklaidos ir gyventojų apšvitos trasas, kad būtų galima įvertinti metinį radionuklidų, išmestų į aplinkos orą ir vandenį, aktyvumą, trumpalaikius radionuklidų išmetimo pokyčius ir kritinių grupių narių efektines dozes.

6. Monitoringo programoje turi būti nurodyta:

6.1. Monitoringo tikslai, organizavimo principai;

6.2. laboratorijos, vykdančios Monitoringą, pavadinimas, adresas, akreditavimo pažymėjimo arba leidimo atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus numeris ir išdavimo data;

6.3. trumpas BEO veiklos ir galimo poveikio aplinkai aprašymas;

6.4. stebėjimo vietų parinkimo principai, pagrindimas;

6.5. BEO aikštelės schema su nurodytais taršos šaltiniais ir mėginių ėmimo/stebėjimo vietomis;

6.6. meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų BEO poveikio aplinkai zonoje planas;

6.7. analizuojami aplinkos komponentai, mėginių ėmimo ir analizavimo periodiškumas;

6.8. matavimų metodų ir procedūrų sąrašas, aptikimo ribos, kalibravimo ir kokybės užtikrinimo procedūros;

6.9. duomenų kaupimas, dozių vertinimo modeliai, Monitoringo rezultatų vertinimo kriterijai;

6.10. duomenų ir ataskaitų pateikimo terminai, forma, duomenų ir ataskaitų gavėjai.

7. Kartu su derinama Monitoringo programa ūkio subjektas turi pateikti radionuklidų išmetimo į aplinką plano, parengto ir suderinto Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo nustatyta tvarka, kopiją.

8. Monitoringo programa derinama šia tvarka:

8.1. ūkio subjektas, likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki planuojamos ūkinės veiklos pradžios ar ūkinės veiklos pakeitimo, pateikia Monitoringo programą (1 egz. spausdinto teksto ir įrašytą į skaitmeninę laikmeną) derinti AAA, kuri:

8.1.1. Monitoringo programą pateikia derinti LHMT. LHMT ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Monitoringo programos gavimo iš AAA dienos pateikia raštu savo pastabas ir pasiūlymus AAA arba raštu derina Monitoringo programos meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų dalį;

8.1.2. AAA apibendrina savo ir iš LHMT gautas pastabas ir pasiūlymus ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pastabų gavimo dienos raštu pateikia apibendrintas pastabas ir pasiūlymus ūkio subjektui, teikusiam Monitoringo programą derinti, arba ją derina;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523

8.2. ūkio subjektas, gavęs pastabas ir pasiūlymus iš AAA, tikslina Monitoringo programą ir pateikia pakartotinai derinti AAA. Pakartotiniam derinimui pateikta Monitoringo programa derinama Nuostatų 8.1 punkte nustatyta tvarka.

9. Monitoringo programai įvertinti gali būti pasitelkti kvalifikuoti ekspertai.

10. Pirmoji Monitoringo programos peržiūra – po 1-erių veiklos metų, po to – kas 5-eri metai. Peržiūrint turi būti atsižvelgiama į ankstesniojo laikotarpio patirtį, naujausius Monitoringo metodus ir priemones, BEO eksploatavimo ar aplinkos sąlygų pokyčius. Nepaisant šiame punkte nustatyto periodiškumo, Monitoringo programa turi būti peržiūrima šiais atvejais:

10.1. ūkio subjektui planuojant pradėti eksploatuoti naują BEO (kurio poveikį gali patirti ta pati gyventojų kritinė grupė/grupės) greta jau veikiančio;

10.2. jei ūkio subjektui keičiant BEO veiklą (pvz., plečiant veiklą, nutraukiant eksploatavimą) atsiranda nauji išmetami radionuklidai, jų išmetimo keliai, būdai ar taškai ir keičiamas radionuklidų išmetimo į aplinką planas Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo nustatyta tvarka;

10.3. jei vykdant Monitoringą nustatoma, kad į aplinką išmetami radionuklidai, nenurodyti radionuklidų išmetimo į aplinką plane, parengtame ir suderintame Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo nustatyta tvarka (neplanuoto išmetimo atveju);

10.4. jei iš Monitoringo duomenų matyti, kad kritinių grupių narių apšvitos dozė viršija arba gali viršyti apribotąją dozę ateityje.

11. Monitoringo programos pakeitimai derinami Nuostatų 8 punkte nustatyta tvarka.

III. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO VYKDYMAS, TYRIMŲ IR MATAVIMŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS IR KONTROLĖ

12. Reikalavimai meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų vykdymui:

12.1. ūkio subjektas turi vykdyti meteorologinius ir hidrologinius stebėjimus, kurių duomenys naudojami radionuklidų sklaidos analizei BEO poveikio aplinkai zonoje atlikti ir gyventojų kritinių grupių narių efektinėms dozėms vertinti. Šių stebėjimų duomenys taip pat naudojami avarijų likvidavimo planuose numatytoms priemonėms įgyvendinti bei patvirtinti, kad BEO sauga atitinka projektinius rodiklius;

12.2. BEO aplinkoje turi būti atliekami šie meteorologiniai stebėjimai: vėjo greičio, krypties ir jos trukmės, oro temperatūros ir jos kaitos greičio, saulės šiluminės radiacijos ir debesuotumo, besimaišančio sluoksnio struktūros, kritulių kiekio;

12.3. meteorologiniai prietaisai turi būti įrengti taip, kad pastatai ir vietovės ypatybės neturėtų poveikio rezultatams. Visi stebėjimai turi būti atliekami pagal tarptautinius ir nacionalinius meteorologinių reiškinių stebėjimo reikalavimus. Naujai statomuose BEO turi būti įrengiama Doplerio-SODAR tipo akustinių matavimų sistema, arba tiesioginiai matavimai turi būti atliekami aukštyje, ne žemesniame už efektyvaus išmetimo aukštį;

12.4. meteorologiniai duomenys turi būti nuskaitomi ne rečiau kaip kas 0,5 val.;

12.5. BEO aplinkoje turi būti atliekami išleidžiamo vandens cheminių (pH, pagrindinių anijonų, katijonų ir ištirpusio deguonies koncentracijos, ištirpusių organinių medžiagų koncentracija arba biocheminis deguonies suvartojimas) ir fizinių (temperatūra, tankis, elektrinis laidumas, suspenduotos dalelės) savybių, debito ir nereguliarių išleidimų dažnio bei vandens telkinio, į kurį iš BEO patenka radionuklidai, hidrologiniai stebėjimai – vandens lygis, cheminės ir fizinės savybės, skendos dalelių koncentracija ir sedimentacijos sparta;

12.6. prietaisai ir mėginių ėmimo bei matavimo sistemos turi būti apsaugotos, įrengtos, prižiūrimos ir kalibruojamos taip, kad patirtų kuo mažesnį pavojingų aplinkos veiksnių (saulės, šviesos, ledo, korozijos ir kt.) poveikį;

12.7. sistemos turi būti veiksmingos įvairiomis sąlygomis ir įrengtos taip, kad duomenis būtų galima gauti ir avarijų metu;

12.8. duomenys turi būti kaupiami tokiu būdu, kad būtų galima operatyviai gauti informaciją apie vyraujančias meteorologines ir hidrologines sąlygas;

12.9. projektuojant ir statant BEO, jo teritorijoje turi būti atlikti išsamūs meteorologiniai ir hidrologiniai tyrimai, siekiant sukaupti informaciją apie aplinkos oro būklę ir vandens telkinio, į kurį iš BEO bus išmetami radionuklidai, ypatumus (vandens tūrį, intakų ir ištakų debitus, terminę stratifikaciją, sąveiką su gruntiniu vandeniu, dugno nuosėdų tipus, galimos radionuklidų pernašos kryptis).

13. Radionuklidų, išmetamų į aplinkos orą, aktyvumui įvertinti turi būti įrengtos dujų mėginių iš bendro ventiliacijos srauto paėmimo arba tiesioginio matavimo sistemos. Išmetamųjų dujų srautas turi būti patikimai matuojamas bet kokiomis sąlygomis.

14. Ne rečiau kaip kas mėnesį turi būti įvertinama į aplinkos orą išmetamų radionuklidų sudėtis ir išmatuojami aktyvumai (išskyrus ^{3}H, ^{14}C).

15. Išmetamo į aplinkos orą ^{3}H aktyvumas pagrindinėse fizinėse-cheminėse formose turi būti matuojamas ne rečiau kaip kas ketvirtį.

16. Trumpalaikei BEO taršos kaitai įvertinti ne rečiau kaip 1 kartą per parą (svarbiausių radionuklidų srautų – kas valandą) turi būti matuojamas bendras išmetamų į aplinkos orą radionuklidų aktyvumas. Rekomenduojama radionuklidus grupuoti į šias grupes: inertinės radioaktyviosios dujos, radioaktyvusis jodas ir radioaktyvieji aerozoliai. Turi būti matuojama tiesiogiai arba nepertraukiamai imant integralius mėginius.

17. Ne rečiau kaip kas mėnesį turi būti įvertinama išmetamų į vandenį radionuklidų radioizotopinė sudėtis ir radionuklidų (įskaitant ^{3}H, bet neįskaitant ^{14}C) aktyvumas. Pagrindinėse nuolatinės taršos trasose turi būti įrengiamos stacionarios tiesioginio matavimo ar integralių mėginių paėmimo sistemos (rekomenduojama, veikiančios automatiškai) ir ne rečiau kaip kartą per parą įvertinamas radionuklidų bendras aktyvumas. Kitais atvejais mėginiai turi būti imami periodiškumu, atitinkančiu išmetimų dažnį. Visose trasose bet kokiomis sąlygomis turi būti patikimai matuojami išleidžiamo vandens srautai.

18. Jei vanduo ilgą laiką kaupiamas, prieš jį išleidžiant iš BEO į aplinką turi būti imami mėginiai ir įvertinama radioizotopinė sudėtis ir radionuklidų aktyvumas.

19. Išmetamos į aplinkos orą ir vandenį ^{14}C aktyvumas turi būti matuojamas arba įvertinamas skaičiavimais, juos patvirtinant matavimais, kai BEO veikia įvairiais režimais.

20. Į aplinkos orą ir vandenį išmetamų radionuklidų aktyvumas turi būti įvertinamas trumpalaikio taršos padidėjimo sąlygomis. Numačius intensyvesnę nei paprastai aplinkos taršą radionuklidais (pvz., paleidžiant ar stabdant BEO ar jo dalį remonto atveju), turi būti atliekami papildomi taršos stebėjimai. Tam naudojamos stacionarios stebėjimo sistemos ir taikomi laboratoriniai metodai.

21. Monitoringas turi apimti jonizuojančiosios spinduliuotės dozės galios bei išorinės sugertosios dozės ir radionuklidų įvairiuose aplinkos komponentuose aktyvumo matavimus. Pasirenkant aplinkos objektus, turi būti atsižvelgiama į juose besikaupiančių radionuklidų įtaką kritinių grupių narių apšvitai.

22. Nepertraukiami jonizuojančiosios spinduliuotės matavimai turi būti atliekami, atsižvelgiant į vietovės ypatumus reprezentatyviose BEO teritorijos, sanitarinės apsaugos

zonos vietose ir tolstant nuo BEO link artimų svarbių gyvenamųjų vietovių. Dozės galiai matuoti turi būti taikomi automatiniai telemetriniai prietaisai, o išorinei sugertajai dozei – kaupiantys (pvz., termoliuminescenciniai) prietaisai.

23. Radionuklidų išmetimo (išleidimo) vietose ar netoli jų bei didžiausio tikėtino (pagal radionuklidų sklaidos vertinimus ir vietovės ypatumus) užterštumo vietose BEO galimo poveikio aplinkai zonoje, kuri nustatoma Monitoringo programoje, turi būti imami aplinkos komponentų mėginiai.

24. Sausumos ekosistemų atveju turi būti imami šie mėginiai:

24.1. oro (dujų ir aerozolių);

24.2. iškritų;

24.3. dirvožemio;

24.4. miško gėrybių (uogų ir grybų) bei augalų;

24.5. žolės;

24.6. požeminio vandens (tarp jų gruntinio);

24.7. indikatorinių (pasižyminčių savybe kaupti radionuklidus) organizmų ir medžiagų.

25. Vandens ekosistemų atveju turi būti imami šie mėginiai:

25.1. filtruoto vandens;

25.2. skendos dalelių;

25.3. dugno nuosėdų;

25.4. vandens augalų;

25.5. bentosinių gyvių (jeigu tokie yra poveikį patiriančiame vandens telkinyje);

25.6. žuvų;

25.7. indikatorinių organizmų ir medžiagų.

26. Mėginiai turi būti imami periodiškumu, atitinkančiu aplinkos komponentų sezoninę kaitą, o gautų duomenų turi pakakti įvertinti kritinės grupės (grupių) narių apšvitai. Aplinkos komponentų, kurių Monitoringas vykdomas ir valstybinio aplinkos monitoringo metu, ėmimo periodiškumas turi būti ne mažesnis, negu numatytas šių komponentų stebėjimui Valstybinėje aplinkos monitoringo programoje.

27. Aplinkos komponentų užterštumui įvertinti turi būti nustatoma mėginių radionuklidinė sudėtis ir matuojamas gama spinduolių (^{137}Cs, ^{134}Cs, ^{60}Co, ^{54}Mn, ^{95}Zr, ^{95}Nb, ^{131}I ir kt.) savitasis aktyvumas. Užterštumas beta spinduoliais (^{89}Sr, ^{90}Sr, ^{3}H ir ^{14}C) ir alfa spinduoliais ($^{239,\ 240}$Pu) turi būti įvertinamas analizuojant parinktus būdingiausius mėginius. Atliekant beta ir alfa spinduolių savitojo aktyvumo matavimus, kai būtina, taikomi elementų cheminio išskyrimo metodai.

28. Mėginiai gali būti imami dažniau bei atliekami papildomi matavimai, kai žinoma arba manoma, jog gali keistis išlakų ir nuotėkų aktyvumas ar sudėtis.

29. Visų rūšių mėginiai, kuriuos fiziškai įmanoma saugoti (filtrai, dugno nuosėdos, sudeginti mėginiai pelenų pavidalu, išgarinti mėginiai nuosėdų pavidalu ir pan.), turi būti saugomi ne mažiau kaip 3 metus.

30. Monitoringas turi būti atliekamas taikant tokius matavimo metodus ir naudojant tokius prietaisus, kad jie leistų pakankamai tiksliai išmatuoti atskirų izotopų radionuklidų aktyvumus, galinčius sąlygoti didesnes nei 0,01 mSv per metus dozes.

31. Tyrimų rezultatai, esantys žemiau aptikimo ribos, turi būti apskaičiuojami pagal reikalavimus, pateiktus 2003 m. gruodžio 18 d. Komisijos rekomendacija dėl standartizuotos informacijos apie įprastai veikiančių branduolinių reaktorių ir perdirbimo gamyklų dujines ir skystąsias radioaktyviąsias išmetas į aplinką (2004/2/Euratomas) arba ISO 11929:2010 Būdingų ribų (nustatymo ribos, aptikimo ribos ir pasitikėjimo intervalo ribų) nustatymas jonizuojančiosios spinduliuotės matavimuose – Principai ir taikymas (Determination of the characteristic limits (decision threshold, detection limit and limits of the confidence interval) for measurements of ionizing radiation – Fundamentals and application).

32. Prietaisai, naudojami monitoringui atlikti ir mėginiams imti ne laboratorijoje, turi būti paženklinti specialiomis etiketėmis.

33. Monitoringo sistemos turi būti dubliuotos ir nuolat veikiančios, kad būtų galima įvertinti išmetamų į aplinką radionuklidų bet kurio laikotarpio aktyvumą ir palyginti su ribiniu aktyvumu.

34. Duomenų kokybei užtikrinti monitoringo sistemos turi būti įrengiamos, testuojamos, kalibruojamos, eksploatuojamos ir atnaujinamos pagal branduolinėje pramonėje taikomus standartus, įgyvendinant kokybės užtikrinimo programą. Kokybės užtikrinimo programa turi atitikti Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17025 „Tyrimo, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai (ISO/IEC 17025: 2005)“ reikalavimus.

35. Ūkio subjektai privalo stebėjimus, tyrimus ir matavimus (toliau – Matavimai) atlikti pagal teisės aktuose nustatytus metodus. Jei teisės aktuose nėra nustatytų metodų – pagal Lietuvos, Europos ar tarptautinių standartų reikalavimus, o, jei nėra ir šių reikalavimų, – pagal parengtas Matavimų procedūras.

36. Ūkio subjektai, vykdantys Monitoringą, privalo užtikrinti, kad Matavimus atliktų laboratorijos, akredituotos teisės aktų nustatyta tvarka arba turinčios leidimus atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, išduotus Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

37. Ūkio subjekto vykdomą BEO Monitoringą kontroliuoja AAA ir kitos valstybės valdymo institucijos pagal kompetenciją.

38. Atsižvelgiant į BEO svarbą, jo poveikio aplinkai zonoje papildomai gali būti vykdomas valstybinis aplinkos monitoringas ir savivaldybės aplinkos monitoringas Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme nustatyta tvarka.

IV. DUOMENŲ IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

39. Monitoringo metinę ataskaitą ūkio subjektas turi pateikti AAA, Valstybinei atominės energetikos inspekcijai ir Radiacinės saugos centrui iki kitų kalendorinių metų balandžio 1 dienos.

40. Monitoringo ataskaitą turi sudaryti:

40.1. visų Monitoringo programoje numatytų matavimų rezultatai, jų analizė;

40.2. į aplinkos orą ir vandenį išmestų radionuklidų aktyvumas (mėnesiais) ir bendras metinis radionuklidų aktyvumas pagal sąrašą, pateiktą 2003 m. gruodžio 18 d. Komisijos rekomendacijoje dėl standartizuotos informacijos apie įprastai veikiančių branduolinių reaktorių ir perdirbimo gamyklų dujines ir skystąsias radioaktyviąsias išmetas į aplinką (2004/2/Euratomas);

40.3. bendroji informacija apie veiklą (pagamintos elektros energijos kiekis, Subjekto BEO perdirbtos, susidarę, saugomos ar palaidotos radioaktyviosios atliekos, per metus į aplinką išmesto oro ir vandens tūriai);

40.4. į aplinką išmestų radionuklidų aktyvumo palyginimas su ribiniu aktyvumu, normuotosios taršos vertė;

40.5. taršos ir užterštumo kaitos tendencijos ir jų analizė;

40.6. įvertintos per metus išmestų radionuklidų sąlygotos kritinių grupių narių efektinės dozės (kiekvienam radionuklidui, radionuklidų srautui, radionuklidų grupėms, bendra BEO), jų palyginimas su apribotąja doze;

40.7. neplanuotų radionuklidų išmetimų į aplinką priežastys, išmetimų analizė;

40.8. kita svarbi informacija.

Papildyta priedu:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų
6 priedas

ĮMONIŲ, ASMENS IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS, MOKSLO IR MOKYMO ĮSTAIGŲ, VALSTYBĖS VALDYMO IR SAVIVALDOS INSTITUCIJŲ, APLINKOS RADIOLOGINIO MONITORINGO REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie reikalavimai reglamentuoja aplinkos radiologinį monitoringą (toliau – Monitoringas), kurį privalo vykdyti įmonės, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, mokslo ir mokymo įstaigos, valstybės valdymo ir savivaldos institucijos, vykdančios veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kuriai vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka reikalinga licencija ir kurios metu į aplinką (aplinkos orą, vandenį (nuotakyną) išmetami ar gali būti išmetami radionuklidai.

2. Reikalavimai netaikomi:

2.1. radiologinių avarijų atvejais;

2.2. veiklos, kuriai vykdyti reikalinga licencija, metu susidarančioms radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti.

3. Vertinant radiologinį poveikį aplinkai, vadovaujamasi principu, kad jei apsaugos priemonės užtikrina pakankamą gyventojų saugą, jos yra pakankamos ir aplinkai bei gamtos ištekliams apsaugoti.

II. MONITORINGO TIKSLAI, MONITORINGO PROGRAMA, JOS RENGIMO IR DERINIMO TVARKA

4. Monitoringo tikslai:

4.1. įvertinti subjekto poveikį aplinkai, jo taršos mastą;

4.2. gauti reikalingus duomenis gyventojų kritinės grupės narių apšvitai įvertinti;

4.3. užtikrinti, kad subjekto veiklos režimas atitinka numatytąjį ir perspėti apie neplanuotą radionuklidų išmetimą į aplinką.

5. Aplinkos radiologinis monitoringas vykdomas pagal ūkio subjekto parengtą ir su Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA) suderintą radiologinio aplinkos monitoringo programą (toliau – Monitoringo programa), susidedančią iš taršos monitoringo ir poveikio aplinkai monitoringo.

6. Monitoringo programa turi būti parengta atsižvelgiant į planuojamą ar esamą aplinkos taršą (išmetamų radioaktyviųjų medžiagų cheminę, fizinę formą, sudėtį), aplinkos ir gyventojų demografinius ypatumus ir įpročius. Programoje turi būti atsižvelgta į visas svarbias radionuklidų sklaidos ir gyventojų apšvitos trasas, kad būtų galima įvertinti metinį radionuklidų, išmestų į aplinką (aplinkos orą, vandenį (nuotakyną), aktyvumą, trumpalaikius radionuklidų išmetimo pokyčius gyventojų kritinių grupių narių apšvitos efektines dozes. Radionuklidai gali būti grupuojami, atsižvelgiant į jų fizines ir chemines savybes (pvz., jodo radioizotopai; alfa spinduliai ir pan.).

7. Siekiant įvertinti foninį užterštumą gamtiniais, globaliai išplitusiais ir kitų taršos šaltinių radionuklidais, subjektas kartu su Monitoringo programa turi pateikti subjekto aplinkos radiologinės būklės įvertinimą, pagrįstą atitinkamais tyrimais.

8. Monitoringo programoje turi būti nurodyta:

8.1. Monitoringo tikslai, organizavimo principai;

8.2. laboratorijos, vykdančios Monitoringą, pavadinimas, adresas, akreditavimo pažymėjimo arba leidimo atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus numeris ir išdavimo data;

8.3. stebėjimo vietų parinkimo principai, pagrindimas;

8.4. ūkio subjekto schema su nurodytais taršos šaltiniais ir mėginių ėmimo/stebėjimo vietomis;

8.5. analizuojami aplinkos komponentai, parametrai, mėginių ėmimo ir analizavimo periodiškumas;

8.6. matavimų metodikų ir procedūrų sąrašas, aptikimo ribos, matavimo metodų kalibravimo ir kokybės užtikrinimo procedūros;

8.7. duomenų kaupimas, dozių vertinimo modeliai, rezultatų vertinimo kriterijai;

8.8. duomenų ir ataskaitų pateikimo terminai, forma, gavėjai.

9. Kartu su derinimui pateikiama Monitoringo programa pateikiama leidimo išmesti į aplinką radionuklidus (su priedu), išduoto Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo nustatyta tvarka, kopija.

10. Monitoringo programa derinama šia tvarka:

10.1. ūkio subjektas pateikia derinti likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki planuojamos ūkinės veiklos pradžios ar ūkinės veiklos pakeitimo, Monitoringo programą (1 egz. spausdinto teksto ir įrašytą į skaitmeninę laikmeną) AAA;

10.2. AAA ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Monitoringo programos gavimo pateikia raštu savo pastabas ir pasiūlymus arba raštu derina Monitoringo programą;

10.3. ūkio subjektas, gavęs pastabas ir pasiūlymus iš AAA, tikslina Monitoringo programą ir pateikia pakartotinai derinti AAA. Pakartotiniam derinimui pateikta Monitoringo programa derinama šių Nuostatų 10.2 punkte nustatyta tvarka.

11. Monitoringo programai įvertinti gali būti pasitelkti kvalifikuoti ekspertai.

12. Monitoringo programa gali būti peržiūrima ir keičiama subjekto iniciatyva, atsižvelgiant į subjekto veiklos vykdymo patirtį, aplinkos sąlygų pokyčius, naujausius Monitoringo metodus ir priemones. Nepaisant šiame punkte nustatytų atvejų, Monitoringo programa turi būti peržiūrima šiais atvejais:

12.1. praėjus 5-eriems metams nuo monitoringo programos suderinimo datos;

12.2. jei subjektui keičiant veiklą (pvz., plečiant veiklą, nutraukiant veiklą) planuojama naudoti naujus radionuklidus, keičiasi naudojamų radionuklidų aktyvumas, keičiasi ar atsiranda nauji radionuklidų išmetimo keliai, būdai ar taškai;

12.3. jei vykdant radiologinį monitoringą nustatoma, kad į aplinką išmetami Programoje nenurodyti radionuklidai.

13. Monitoringo programa ir jos pakeitimai derinami 10 punkte nustatyta tvarka.

III. ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS MONITORINGO VYKDYMAS, TYRIMŲ IR MATAVIMŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS IR KONTROLĖ

14. Matavimo metodai ir įranga turi leisti išmatuoti radionuklidų aktyvumus, galinčius sąlygoti didesnes kaip 0,01 mSv (10 ?Sv) dozes. Pasirenkant aplinkos komponentus, turi būti atsižvelgiama į jų svarbą gyventojų kritinės grupės narių apšvitai. Stebėti visas radionuklidų sklaidos grandis nebūtina, gali būti stebimos tik tos grandys, kurių monitoringas efektyviausias.

15. Radionuklidų išmetimo (išleidimo) į vandenį (nuotakyną) atveju, kai turinčios radionuklidų nuotekos kaupiamos ir laikomos talpose siekiant sumažinti radionuklidų aktyvumą dėl skilimo, prieš jas išleidžiant turi būti atliekami matavimai vietoje arba imami mėginiai nuotekų radionuklidinei sudėčiai ir aktyvumui įvertinti.

16. Ūkio subjektai privalo stebėjimus, tyrimus ir matavimus (toliau – Matavimai) atlikti pagal teisės aktuose nustatytus metodus. Jei teisės aktuose nėra nustatytų metodų – pagal Lietuvos, Europos ar tarptautinių standartų reikalavimus, o, jei nėra ir šių reikalavimų, – pagal parengtas Matavimų procedūras.

17. Ūkio subjektai, vykdantys Monitoringą, privalo užtikrinti, kad Matavimus atliktų laboratorijos, akredituotos teisės aktų nustatyta tvarka arba turinčios leidimus atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus,

išduotus Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

18. Ūkio subjekto vykdomą Monitoringą kontroliuoja AAA ir kitos valstybės valdymo institucijos pagal kompetenciją.

IV. DUOMENŲ IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

19. Monitoringo metinę ataskaitą ūkio subjektas turi pateikti AAA ir Radiacinės saugos centrui iki kitų kalendorinių metų balandžio 1 dienos.

20. Monitoringo ataskaitą turi sudaryti:

20.1. visų Monitoringo programoje numatytų matavimų rezultatai, jų analizė;

20.2. į aplinką (aplinkos orą, vandenį (nuotakyną) išmestų radionuklidų aktyvumas (mėnesiais) ir bendras metinis radionuklidų aktyvumas;

20.3. į aplinką (aplinkos orą, vandenį (nuotakyną) išmestų radionuklidų palyginimas su ribiniu aktyvumu;

20.4. įvertintos per metus išmestų radionuklidų sąlygotos kritinių grupių narių efektinės dozės (kiekvienam radionuklidui, kiekvienam radionuklidų srautui, radionuklidų grupėms, bendra, sąlygota subjekto veiklos);

20.5. kita svarbi informacija.

Papildyta priedu:
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772

Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų
7 priedas

ŪKIO SUBJEKTŲ, VYKDANČIŲ IŠSKLAIDYTŲJŲ ANGLIAVANDENILIŲ TYRIMĄ IR (ARBA) NAUDOJIMĄ, APLINKOS MONITORINGO REIKALAVIMAI

I. APLINKOS MONITORINGO PROGRAMOS STRUKTŪRA

1. Aplinkos monitoringo programoje (toliau – Programa) turi būti pateikiama išsami informacija apie monitoringą, atsižvelgiant į pagrindinius išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) naudojimo (gavybos) etapus, įskaitant ir monitoringą po išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių naudojimo baigimo.

2. Kiekviename etape (tyrimo, naudojimo ir veiklos baigimo) nurodoma:

2.1. stebimi parametrai;

2.2. taikoma monitoringo technologija, būdai ir priemonės ir jų pasirinkimo pagrindimas;

2.3. stebėjimo vietų ir ėminių paėmimo taškų erdvinio išdėstymo loginis pagrindimas;

2.4. stebėjimų dažnumas ir pavyzdžių ėmimo stebėjimams loginis pagrindimas.

3. Dirvožemio monitoringas:

3.1. vykdomas ties gręžinio aikštelės riba ir 0,5 km spinduliu apie ją. Centrinė dirvožemio stebėjimo vieta monitoringo programoje numatoma ties gręžinio aikštelės riba, kitos išdėstomos atsižvelgiant į:

3.1.1. reljefą, kuriame gali kauptis teršalai avarinių išsiliejimų metu;

3.1.2. vyraujančių vėjų kryptį;

3.1.3. artimiausius recipientus – gyvenamąsias sodybas, uždurpėjusius dirbamos žemės plotus ir pan.;

3.2. monitoringo metu stebimi parametrai: angliavandenilių indeksas C_{10}–C_{40}, organinė anglis, chloridai (Cl);

3.3. atsižvelgiant į dirvožemio (grunto) cheminių savybių kaitos inertiškumą, stebėjimai vykdomi tokiu dažnumu:

3.3.1. 1 kartą per metus arba avariniams išsiliejimams stebėti eksploatacinio periodo metu;

3.3.2. 1 kartą per metus po eksploatacinio periodo, bet ne ilgiau nei 5 metus po tyrimų ar naudojimo.

4. Oro monitoringas:

4.1. oro monitoringo metu stebimi parametrai: metano (CH_4) koncentracija, radono (Rn-222) tūrinis aktyvumas;

4.2. veiklos metu metano koncentracija matuojama 4 taškuose (1 priešvėjinėje ir 3 pavėjinėje pusėje) visais metų sezonais (nuo 1 iki 3 kartų per sezoną). Kadangi metanas bus išmetamas 2 - 3 metrų aukštyje, pavėjinius taškus siūloma išdėstyti taip: 1 – ties gręžimo aikštelės riba, 2 – 10 - 20 metrų, 3 – 30 - 50 metrų atstumu nuo gręžimo aikštelės ribos;

4.3. veiklos metu gyvenamuosiuose pastatuose, esančiuose 2 km spinduliu aplink gręžimo aikštelę, vykdomi radono (Rn-222) tūrinio aktyvumo matavimai 1 kartą per metus šildymo sezono metu.

5. Hidrogeologinis monitoringas:

5.1. hidrogeologinio monitoringo metu turi būti numatytas gręžimo aikštelės apylinkėse (2 km spinduliu) esančių viešo geriamojo vandens tiekimo ir mineralinio vandens vandenviečių hidrogeocheminis tyrimas, aeracijos zonos ir gruntinio vandeningojo sluoksnio stebėjimai;

5.2. siekiant pagrįsti požeminio vandens stebėjimo vietų ir ėminių paėmimo taškų erdvinio išdėstymo loginį pagrindimą, Monitoringo programoje pateikiama informacija apie gręžimo aikštelės apylinkėse (2 km spinduliu) esančius ar buvusius (likviduotus, konservuotus) ir naudojamus požeminio vandens gręžinius;

5.3. požeminio vandens būklės stebėjimui gręžiniai pasirenkami, jų kiekis ir vietos nustatomos atsižvelgiant į konceptualaus tyrimo ploto ir (ar) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių telkinio hidrogeologinio modelio rezultatus, požeminių vandeningųjų sluoksnių tėkmės kryptis;

5.4. Monitoringo programoje turi būti numatytas požeminio vandens stebėjimo gręžinių įrengimas gręžimo aikštelėje esančių iš gręžinio grįžtančio hidraulinio uolienų ardymo skysčio saugojimo įrengimų vietoje, gali būti numatytas požeminio vandens stebėjimo gręžinių įrengimas gėlojo ir mineralinio požeminio vandens sluoksniuose, jeigu jų nėra 2 km spinduliu aplink gręžimo aikštelę. Programoje turi būti numatyta ir individualių kastinių šulinių, esančių 0,5 km atstumu nuo tyrimo ploto ir (ar) išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių telkinio, stebėsena;

5.5. požeminio vandens monitoringo taškuose turi būti stebimi fizikiniai ir cheminiai rodikliai, kurių kaita (didėjanti ar mažėjanti tendencija) rodo, kad iš tiriamojo geologinio sluoksnio gręžimo aikštelėje esančių įrenginių į gretimus vandeninguosius sluoksnius patenka išsklaidytieji angliavandeniliai ar tyrimų ir (arba) naudojimo metu patenka aukštos mineralizacijos vanduo;

5.6. Monitoringo programoje turi būti numatytas šių parametrų kaitos stebėjimas:

Pagrindiniai parametrai	**Kiti parametrai**
Požeminio vandens lygis (slėgis)	Aliuminio koncentracija
pH	Boro koncentracija
Temperatūra	Stroncio koncentracija
Savitasis elektros laidis	Bario koncentracija
Bendras ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis	Angliavandenilių indeksas (C_{10}–C_{40})
Kalcio koncentracija	Užterštumo lygis biocidais
Magnio koncentracija	Radono (Rn-222) tūrinis aktyvumas
Kalio koncentracija	Visuminis alfa ir visuminis beta tūrinis aktyvumas
Natrio koncentracija	
Chloridų koncentracija	Technogeninių radionuklidų tūrinis aktyvumas tuo atveju, jeigu tokie radionuklidai, kurių pusėjimo trukmė didesnė kaip 100 dienų, naudojami žvalgybos ar gavybos metu
Sulfatų koncentracija	
Hidrokarbonatų koncentracija	
Metano koncentracija	
Ištirpusios organinės anglies koncentracija	

5.7. Stebėjimų dažnumas:

5.7.1. turi užtikrinti objektyvios informacijos apie išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių ir kitų cheminių medžiagų galimus patekimus į gretimus uolienų sluoksnius ir požeminius vandeninguosius sluoksnius surinkimą. Stebėjimų dažnumas turi būti skirtingas skirtinguose tyrimo ir (arba) naudojimo ir (arba) naudojimo baigimo etapuose;

5.7.2. stebėjimai vykdomi tokiu dažnumu:

Parametras	**Etapas**		
	Tyrimo	Naudojimo[1)]	Veiklos baigimo[2)]
Požeminio vandens lygis (slėgis)[4)]	1 k./dieną	1 k./dieną	1 k./metus
Temperatūra	1 k./dieną	1 k./dieną	NT[3)]

Bendras ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis	Ne mažiau 3 k./ tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Kalcio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Magnio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Kalio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Natrio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Chloridų koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Sulfatų koncentracija	Ne mažiau 3 k/tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Hidrokarbonatų koncentarcija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	1 k./metus
Metano koncentracija	Ne mažiau 6 k./tyrimo laikotarpį	1 k./mėnesį	3 k./metus
Ištirpusios organinės anglies koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Aliuminio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Boro koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Stroncio koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Bario koncentracija	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./3 metus
Radono (Rn-222) tūrinis aktyvumas	Ne mažiau 2 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Visuminis alfa ir visuminis beta tūrinis aktyvumas	Ne mažiau 2 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Technogeninių radionuklidų tūrinis aktyvumas tuo atveju, jeigu tokie radionuklidai, kurių pusėjimo trukmė didesnė kaip 100 dienų, naudojami žvalgybos ar gavybos metu	Ne mažiau 2 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus
Angliavandenilių indeksas ($C_{10} – C_{40}$)	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus

Užterštumo lygis biocidais	Ne mažiau 3 k./tyrimo laikotarpį	1 k./ketvirtį	1 k./metus

[1] pirmuosius 3 išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių naudojimo (gavybos) metus. Vėliau, atsižvelgiant į matavimų rezultatus, Programą derinusios institucijos gali rekomenduoti matavimus atlikti rečiau;

[2] stebėjimai turėtų būti vykdomi 5 metus baigus gręžinio (žvalgybinio ar eksploatacinio) naudojimą ir likvidavus gręžinį;

[3] NT – netaikoma;

[4] tik gręžimo aikštelėje įrengtuose stebėjimo gręžiniuose

6. Išsklaidytųjų angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) naudojimo seisminių įvykių monitoringas:

6.1. seisminių įvykių stebėsenai turi būti naudojami tinkamai parinkti ir instaliuoti mechaninius grunto virpesius registruojantys įrenginiai, kurių įskaitmeninimo dažnis turi būti ne mažesnis kaip 200 Hz;

6.2. mechaninius grunto virpesius registruojančių įrenginių laiko skaičiavimas turi būti susietas su GPS (globalia pozicionavimo sistema) laiko skaičiavimu, laiko matavimo paklaida negali būti didesnė nei 0.01 s, laikas turi būti skaičiuojamas pagal pasaulinį laiką (GMT; Global Mean Time);

6.3. seisminių įvykių registravimui būtina naudoti ne mažiau kaip penkis mechaninius grunto virpesius registruojančius įrenginius. Mechaniniai grunto virpesius registruojantys įrenginiai turi būti išdėstyti optimaliai, atsižvelgiant į hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodų taikymų darbų plotą:

6.3.1. jeigu hidraulinis uolienų ardymas ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodai taikomi vertikaliame gręžinyje, mechaniniai grunto virpesius registruojantys įrenginiai turi būti išdėstyti nuo gręžinio žiočių ne didesniu kaip dvigubas hidraulinio uolienų ardymo gylis atstumu, t. y. seisminių įvykių stebėjimo ploto apertūra neturi viršyti keturgubo hidraulinio uolienų ardymo gylio skaičiuojant, kad angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) eksploatacinis gręžinys yra stebėjimų ploto viduryje ir atstumu ne mažesniu kaip pusė hidraulinio uolienų ardymo gylio, t. y. seisminių įvykių stebėjimo ploto apertūra negali būti mažesnė kaip hidraulinio uolienų ardymo gylis skaičiuojant, kad angliavandenilių išteklių tyrimo ir (ar) eksploatacinis gręžinys yra stebėjimų ploto viduryje;

6.3.2. jeigu hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kiti angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodai taikomi horizontalioje gręžinio atšakoje, mechaniniai grunto virpesius registruojantys įrenginiai turi būti išdėstyti nuo gręžinio atšakos projekcijos žemės paviršiuje ne didesniu kaip dvigubas hidraulinio uolienų ardymo gylis ir ne mažesniu kaip pusė hidraulinio uolienų ardymo gylio atstumu skaičiuojant, kad hidraulinio uolienų ardymo vietos projekcijos žemės paviršiuje yra stebėjimų ploto viduje;

6.4. seisminių įvykių monitoringas turi būti pradedamas ne vėliau kaip 0,5 val. prieš hidraulinio uolienų ardymo vykdymą, vykdomas hidraulinio uolienų ardymo metu ir tęsiamas ne mažiau kaip 24 val. pabaigus hidraulinį uolienų ardymą;

6.5. hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodų, kurių metu yra ardomos uolienos, metu seisminių įvykių bei hidraulinio uolienų ardymo sukeltų mechaninių grunto virpesių signalų stebėsenos duomenys turi būti apdorojami kaip galima greičiau ir ne rečiau kaip vieną kartą per parą. Pirminiai seisminių įvykių monitoringo duomenys skaitmeninėje laikmenoje Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) turi būti pateikti ne vėliau kaip per savaitę po hidraulinio uolienų ardymo darbų pabaigos. Pirminiai seisminių įvykių monitoringo duomenys, t. y. kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio registruotų signalų laiko istorijos (seismogramos), kiekvieno mechaninus grunto virpesius registruojančio įrenginio geografinės koordinatės 5 m tikslumu, kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio visos seisminių kanalų charakteristikos, reikalingos žemės virpesių parametrams nustatyti, turi būti pateikti LGT NORDIC, SEES, MINISEED ar kitu seisminių duomenų apsikeitimo

formatu (kiti seisminių duomenų registravimo formatai turi būti nurodyti Monitoringo programoje).

Galutiniai seisminių įvykių monitoringo duomenys skaitmeninėje laikmenoje turi būti pateikti LGT ne vėliau kaip per mėnesį po hidraulinio uolienų ardymo darbų pabaigos. Galutiniai seisminių įvykių monitoringo duomenys, t. y. kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio registruotų seisminių signalų laiko istorijos (seismogramos), kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio geografinės koordinatės 5 m tikslumu, kiekvieno mechaninius grunto virpesius registruojančio įrenginio visos seisminių kanalų charakteristikos, reikalingos žemės virpesių parametrams nustatyti, LGT turi būti pateikti NORDIC, SEES, MINISEED ar kitu seisminių duomenų apsikeitimo formatu (kiti seisminių duomenų registravimo formatai turi būti nurodyti Monitoringo programoje);

6.6. analizuojant hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo metodų, kurių metu yra ardomos uolienos, sukeltų seisminių įvykių bei seisminių signalų, susijusių su įvairiais geologiniais procesais ir (ar) reiškiniais ardant uolienas, monitoringo duomenis, nustatomi šie parametrai indukuotiems seisminiams įvykiams:

6.6.1. seisminio įvykio laikas;

6.6.2. seisminio įvykio epicentro koordinatės;

6.6.3. seisminio įvykio hipocentro gylis;

6.6.4. seisminio įvykio stiprumas (magnitudė);

6.7. seisminių įvykių stiprumui vertinti turi būti naudojami momento stiprumai (magnitudės) (M_W). Jeigu dėl objektyvių ir pagrįstų priežasčių seisminių įvykių stiprumo vertinti momento magnitudėmis nėra galimybės, gali būti naudojamos vietinės magnitudės (M_L) arba trukmės (kodos) magnitudės (M_D). Būtina, kad tos pačios magnitudės būtų naudojamos visoms skirtingais mechaniniais grunto virpesius registruojančiais įrenginiais registruotoms seismogramoms bei visiems seisminiams įvykiams vertinti;

6.8. jei hidraulinio uolienų ardymo ir (ar) kitų angliavandenilių tekėjimo į gręžinį skatinimo, kurio metu ardomos uolienos, metu seisminių įvykių stiprumas (magnitudė) viršija M_w=1 (M_L=1; M_D=1) ir jeigu nustatyta, kad seisminio įvykio epicentras yra arčiau kaip 5 km atstumu nuo hidraulinio uolienų ardymo vietos, būtina laikinai sustabdyti hidraulinio uolienų ardymo darbus. Apie seisminį įvykį, kurio stiprumo magnitudė viršijo M_w=1, elektroniniu paštu nedelsiant pranešama LGT.

II. MONITORINGO VYKDYMAS, TYRIMŲ IR MATAVIMŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

7. Monitoringo stebėjimai, tyrimai ir matavimai atliekami pagal teisės aktuose nustatytus metodus. Jei teisės aktuose nėra nustatytų metodų, – pagal Lietuvos, Europos ar tarptautinių standartų reikalavimus, jei nėra ir šių reikalavimų, – pagal parengtas procedūras.

8. Jeigu ore ir požeminiame vandenyje (poveikio aplinkos oro kokybei ir požeminiam vandeniui monitoringas) išmatuota teršalo koncentracija yra mažesnė už taikomu metodu nustatomą ribą, pateikiant monitoringo duomenis turi būti įrašoma taikomo metodo nustatymo riba pažymint, kad išmatuota teršalo koncentracijos vertė yra mažesnė.

9. Dirvožemio geocheminio monitoringo kokybės kontrolei bei tęstinumui užtikrinti kasmetiniai grunto tyrimai atliekami remiantis tais pačiais standartizuotais metodais LST ISO 10381-4, LST ISO 10381-5, LST ISO 10381-2, ISO 14507, LST EN ISO 16703. Angliavandenilių nuo C10 iki C40 kiekis nustatomas naudojant dujų chromatografijos metodą arba analogišką, ISO 10694 arba analogišką, ISO 15682 arba analogišką, bei numatomas 10% lauko mėginių-dublikatų paėmimas ir jų laboratorinės analizės atlikimas, o dirvožemio geocheminiam monitoringui taikomų matavimo metodų neapibrėžtis turi būti ne didesnė kaip 15 %.

10. Ūkio subjektai, vykdantys monitoringą, privalo užtikrinti, kad matavimus atliktų laboratorijos, akredituotos teisės aktų nustatyta tvarka arba turinčios leidimus atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, išduotus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-711“Dėl Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka; kad žemės gelmių geologinius tyrimus atliktų asmenys, turintys pagal Leidimų tirti žemės gelmes išdavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. lapkričio 29 d. nutarimu Nr. 1433 „Dėl leidimų tirti žemės gelmes išdavimo taisyklių patvirtinimo“, leidimą atlikti atitinkamos rūšies žemės gelmių tyrimą; kad stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimai, naudojant automatines matavimo sistemas, atitiktų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. D1-654 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 86:2007 „Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai. Automatinės matavimo sistemos ir tyrimo metodai“ patvirtinimo“ nuostatas.

III. MONITORINGO DUOMENŲ IR INFORMACIJOS RINKIMAS, SAUGOJIMAS

11. Monitoringo duomenys renkami Programoje numatytu dažnumu, metodais ir reikalavimais.

12. Monitoringo ataskaitoje pateikiami atitinkamo tyrimo etapo ar praėjusių kalendorinių metų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringo duomenys, monitoringo duomenų analizė ir išvados apie ūkio subjekto veiklos poveikį aplinkai.

13. Monitoringo ataskaita rengiama kasmet, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 d., ir saugoma pas monitoringą atlikusį subjektą.

14. Monitoringo ataskaitos kopijos ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 d. pateikiamos Programą derinusioms institucijoms.

Papildyta priedu:
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-88, 2011-01-27, Žin., 2011, Nr. 16-757 (2011-02-08), i. k. 111301MISAK000D1-88
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-772, 2011-10-04, Žin., 2011, Nr. 121-5741 (2011-10-08), i. k. 111301MISAK00D1-772
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-787, 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 124-5890 (2011-10-15), i. k. 111301MISAK00D1-787
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. D1-911, 2011-11-25, Žin., 2011, Nr. 148-6962 (2011-12-03), i. k. 111301MISAK00D1-911
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-523, 2012-06-18, Žin., 2012, Nr. 72-3757 (2012-06-27), i. k. 112301MISAK00D1-523
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

6.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-847, 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 124-6249 (2012-10-25), i. k. 112301MISAK00D1-847
Dėl aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

7.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-148, 2013-02-20, Žin., 2013, Nr. 23-1129 (2013-03-02), i. k. 113301MISAK00D1-148
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

8.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-248, 2013-04-11, Žin., 2013, Nr. 40-1960 (2013-04-18), i. k. 113301MISAK00D1-248
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" papildymo

9.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-557, 2013-07-19, Žin., 2013, Nr. 83-4170 (2013-07-30), i. k. 113301MISAK00D1-557
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 "Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

10.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-373, 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-30, i. k. 2014-04960
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

11.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-114, 2014-02-06, paskelbta TAR 2014-02-10, i. k. 2014-01356
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

12.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-831, 2014-10-10, paskelbta TAR 2014-11-03, i. k. 2014-15450
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo